

Redaktor odpowiedzialny:
Dor. Zychlinski w Poznaniu.
Biuro redakcyjne: Lipowa ul. No. 1.

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Przedpłata kwartalna
wynosi w Poznaniu 3 tal. 10 sgr., w monarchii pruskiej 3 tal. 1 sgr. 3 fen., w Austrii 3 guldenów, w Niemczech 3 tal. 12 sgr., w Francji 18 fr., w Anglii 1 l. 1 sz. w Szwajcarii 5 tal. 15 sgr., w Danii 4 tal. 20 sgr., w Włoszech 35 fr. w Rzymie 30 fr., w Szwajcarii 25 fr., w Belgii 16 fr., w Turcji 28 fr., w Ameryce 8 dol.

AGENCYE DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO:
W Krakowie: Józef Ozech, księgarz. — F. H. Richter, księgarz i nakładca Strzechy we Lwowie przy placu Maryackim: — W Paryżu (przyjmując przedpłatę) Librairie du Luxembourg...

POZNAŃ, 24 sierpnia.

Pierwsze posiedzenie sejmu lwowskiego odbyło się w sobotę a zaraz na wstępie złożony został w laski alkowski wniosek niemałej wagi politycznej. Pan Polka zabrawszy głos oświadcza, iż wprawdzie delegacja reichsracie robiła co mogła, przeciw usiłowaniu...

W Krakowie: Józef Ozech, księgarz. — F. H. Richter, księgarz i nakładca Strzechy we Lwowie przy placu Maryackim: — W Paryżu (przyjmując przedpłatę) Librairie du Luxembourg...

Wiadomości urzędowe.
Npian raczył pobory szosowemu Jerzemu Bernardowi Mantuffel w Widzimiu w powiecie babimostkim nadać powszechną oznakę honorową.

Korespondencye Dziennika Pozn.

Warszawa, 21 sierpnia.
a Od onegdaj przedmiotem dziennych gawęd politycznych jest pismo wasze. Ludzie, którzy wiedzieli, iż program federalistów rosyjskich w ogłoszonym rezonowaniu już na serwo o reakcyi, mającej niby wkrótce nastąpić. Wczoraj dopiero wyczytano w dziennikach rosyjskich przedruk waszej korespondencyi wiedeńskiej z uwagami tyche dzienników. To dało powód do bardziej jeszcze poważnych rozmów.

Z Kongresówki, 22 sierpnia.
Ponieważ to sezon wód — zatem i ja muszę z wami o wodach mineralnych pogwarzyć — a mianowicie o wodach Cieciochocińskich. Od r. 1863 nie byłem w Cieciochoku — nic więc dziwnego, że siedząc kamieniem w domu i trując się niemal co dzień Moskalmi, bo żebyś nie wiem jak od nich się odzegał, zawsze jak smoła cię oblażą — zapragnąłem trochę orzeźwić się i choć na parę dni z domu wypaść.

W Warszawie, 21 sierpnia.
Wkrótce ma wyjść rozkaz policyjny, zabraniający żydom zbyt szybkiego w nich grzebania ciał osób zmarłych. Odtąd ciała żydów na równi z innymi wznianiami będą musiały 48 godzin leżeć do domach; u żydów bowiem ciała zmarłych nie stawiają, jak u nas, po świątyniach. Podług Birzewych wiadomości przyszedł cesarz Aleksandra do Warszawy miał nastąpić 24 sierpnia; zdaje się jednak, że przed pierwszymi dniami września spodziewać się go nie należy.

Kujawach urodzaje prawie powszechnie dobre, a sprzęt tak pogodny, jakiego dawno już nie pamiętamy. Od tygo dnia przeszło zaczęła się superewizya, nie będąc jej opisowywał, bo musiałbym powtórzyć chyba do wszystkiego, co wam już od lat dwóch o tej czynności piszę. Opłata tylko wykupu znów została podwyższona.

W dniu 7 sierpnia, o godzinie dziewiętej zrana, znów Moskale wyprawili zwyczajne swe widowisko mieszkańcom miasta Żarnowca w gubernii kieleckiej. Powieszani tam zostali trzej zbrodniarze, którzy rok temu zabili dziedzica wsi Jankowice, Jana Chronowskiego. Historia tego zabójstwa następująca: Jan Piątkowski, lat 32 liczący, Wincenty Staromiejski lat 46 i Izrael Weinbryk lat 34; pierwsi dwaj już z rotami aresztanckimi obnażoniami, w których za liczne kradzieże karę ciępieli, znowili się na zarobowanie Chronowskiego, o którego zamożności, jako ztamtąd pochodzący, dobrze wiedzieli. Do pomocy przyrobili sobie jeszcze i włóścianina Małyszewskiego oraz żydów: Rozenwalda, Erlicha Berkowicza i Malara i postawiliwszy wymienionych w ogrodzie dworskim, sami udali się do dworu, gdzie wybiwszy okno, zamierzili wejść wewnątrz. Leż w tej chwili w wybitym oknie ukazał się Chronowski; nie wiele myśląc, uderzyli go natychmiast żelazem, jakie z sobą mieli, a następnie wpadli do pokoju i zamordowali go. Siostrę jego, która wbiegła tam, usłyszawszy hałas, na ziemię powalili, zatkawszy chustką usta. Następnie porwali kufer z pieniędzmi i uszli. W krótkim czasie sprawców wszystkich ujęto, z których Piątkowskiemu udało się zbiec. Pozostając tym sposobem na wolności, sam na własną rękę ograbił księdza, a za zarobowane pieniądze, pijąc po karczmach powtórnie schwytyany został. Wszyscy stawieni zostali przed sąd wojenny w Kielcach i przez takowy na śmierć przez powieszenie skazani. Egzekucya, jak wyżej powiedziałem, odbyła się w Żarnowcu, zład Piątkowski był rodem; a spełnili ją Moskale con amore. Straż ziemską w wigilię jeszcze egzekucyi spędzała na nią lud ze wszech stron. Nakazano jej szczególniejszą sprawadzać na egzekucyja ludzi poległych prowadzenia się i podejrzanym, oraz pod dozorem policyjnym będących. Oni więc przede wszystkim spędzili wszystkich, tak zwanych, politycznych przestępców, pod dozorem pozostających. Następnie wyrok śmierci ogłosili jeszcze w Kielcach, aby tem lepiej sturtorować skazanych; wreszcie wieszali każdego kolejno i nie przędł, aż pierwszy zaduszony został i tak następnie. Nigdy z większą wściekłością nie pastwiono się nad ludźmi. Prawda, że powieszani byli zbrodniarzami, ale czy przez to przestali być ludźmi? Sprawiedliwość nigdy w takiej odzieży nie chodzi, jak ja Moskale przyoblekają, tylko zemsta w ten sposób się wykonywa, a pytam się, czy sprawiedliwość winna mieć na celu zemstę? Wreszcie kara śmierci jest barbarzyństwem i krzywdzą niesprawiedliwością, ale mówić o tem Moskalom, znaczyłoby też samo, co rzućcał groch na ścianę. Cóż pomogą nasze słowa, kiedy nie pomagają własne ich prawo, w którym na zbrodnie kryminalne nie ma kary śmierci. Moskale oddali o tem dobrze, ale ponieważ krwi przagnęli, więc oddali ich pod sąd wojenny. Dla czego wszakże? nie pojmujemy, bo sądy wojenne do wszystkich przestępstw regulują się tylko podczas wojny, a przecież w r. z. w sierpniu, tj. w chwili popełnionej zbrodni, ani żadnej wojny, ani powstania nie było. Każdy czyn Moskali wykazuje tylko największą arbitralność z ich strony. Nawet dla rzeczywistych zbrodniarzy należy być sprawiedliwym. U Moskali o sprawiedliwości wszakże tak trudno, jak i o sumieniu. Jednego i drugiego napróżnymi szukali u nich. Przed przyjazdem cara jak zwykle Moskale rozgłaszają, iż w okolicach Warszawy kręcą się ludzie z zagranicznymi paszportami, którzy przyrzekają oddać chłopom na własność całą ziemię obywatelską wraz z zabudowaniami dworskimi. Kogo oni chcą tem wyprowadzić w pole? Wycnego zmysłu nie razi ta banalność mieszczkańska, pozioama, wymuskana, jaką odznaczają się na corocznych wystawach społeczne portrety.

Kronika Paryska.

25 sierpnia. — Posiedzenie publiczne w instytucie francuskiej Galeryi portretów różnych znakomitości rewolucyjnych. Kłótnia podmojski, mający łączyć Francuzi z Ameryką. — Kłótnia, opisujące przesładowania kościoła katolickiego w Polsce. Nie czując się zdolnym opisywać przeglądu wojennych opiewać ognie bengalskie i fejerwerki — mówić wczoraj 15 sierpnia nie będę. Tem trudniejby mi przyszło mówić przyszło, że jej jeszcze ani razu, z mojego pobytu w Paryżu, nie widziałem. Urzędowe zapewniają mnie, że się wszystko odbyło jak najładniej, a co więcej, że tą razą przynajmniej nikt uduł w tłumie nie został. Skarżą się wprawdzie niektórzy, że im latarnie kolorowe pospadały na głowę, inni że im brzośnie przekaśm, że racy i ognie bengalskie, które miało do 50 tysięcy fr., powinny być za tę cenę wspanialszym jaśnieć blaskiem. Lecz głosy te wywodzą się z niechętnych i do opozycyi należących. Ciży, co czekając od rana, potrafil się na widowską ławę dotoczyć, i ci, którym się udało wdrapać na obsmarowane mydłem, i ci wreszcie, którym z pominiem cesarskich odzobiono dziurkę szortów czerniastą — znajdują zapewne uroczystość 15 sierpnia wspaniałą, ale wielce do obudzenia publiczności potrzebna.

wodniczyła. Ustawa z 3 Brumaira roku IV republiki w następujący sposób cel i działanie uczonego stowarzyszenia określa: „Instytut narodowy nauk i sztuk pięknych ustanowiony w Paryżu należy do całej rzeczypospolitej. Celem jego jest: 1) udoskonalenie nauk i sztuk przez ciągłe niustające poszukiwania, przez publikowanie nowych odkryć i wynalazków i przez utrzymywanie stosunków z zagranicznymi Towarzystwami naukowymi. 2) Stała opieka i pomoc pracom naukowym i literackim mającym na celu powszechny pożytek i chwałę rzeczypospolitej.“ Prezes wygłosił nazwiska autorów, których prace tą razą uwiecznione zostały. W dziedzinie filologicznej przyznana została jednogłośnie nagroda niemieckiemu filologowi p. Spiegel za jego dzieło: Grammatik der altbaktrischen Sprache nebst einem Anhang über den Gáthádialekt. Kilku członków uczonego ciała odczytało swe rozprawy, odnoszące się już do specjalnych gałęzi nauk, już to do dziedziny sztuk pięknych, lecz pomiędzy głosami dającymi się na zebraniu słyszeć, najbardziej zajmującym, bo poruszającym drażliwie i bieżące kwestye, było odczytanie się pana Prevost-Paradol. Młody akademik pokrzył sobie za cel swęj przemowy zadanie następujące: Czy udział w życiu politycznym sprzeciwia się postępowi nauk i czy do dzisiejszego upadku literatury francuskiej przyczyniło się w czemkolwiek zajęcie się ogółu polityką. Takową tezę umyślnie Prevost-Paradol obrał, aby wytoczyć polemikę ministrowi, który przypisał niedawno upadek literatury rozszerzonemu dziś zakresowi dziennikarstwa. Nie obyło się w tej akademickiej przemowie bez wypowiedzenia wielu rzeczy dla dzisiejszego rządu nieprzyjemnych. Sława, jaką sobie zyskała francuska literatura, mówił Prevost-Paradol, sława niczem nie spoyta a wznioślejsza niż materyalna wielkość Francyi, jest pięknem i wspaniałem dziedzictwem, jakie nam przekazała epoka restauracyi i monarchii lipcowej: a przeciwie nie można powiedzieć, aby za owych czasów życie polityczne było wykluczonem i zagłuszonem we Francyi. Przeciwnie, jeżeli obejrzemy się na ostatnie lat dwadzieścia, to przekonamy się łatwo, że właśnie od chwili ścięciem i ograniczeń, jakim polityka uległa, zaczyna się i upadek literatury. Cisza w życiu publicznem, jaka u nas wprowadzona, stała się beznadziejną. Usunięto politykę — została ona próżnią po sobie, lecz tej próżni nie wypełnił postępowi literatury: wystąpiły tylko na jaw niskie namietności, błachostki i osobiste zatargi. Prevost-Paradol przypomniał dalej, że polityka wzbogaciła literaturę takimi dziełami, jak: Republika Platona, jak Esprit des lois i Contrat Social, w końcu podniósł mowca i wymienił wszystkich głośniejszych i poważniejszych pisarzy, co ze sławą i pożytkiem pióro dziennikarskie w swém ręku trzymał. Po Paradolu zabierał jeszcze głos p. Levasseur i także potrafił o wspomnieniu wielkiej rewolucyi i o „nieśmiertelne zasady 89 roku.“ Zresztą nie tylko pod kopułą instytutu poruszono dziś wspomnienia rewolucyjne: tę pamięć w dziejach epokę uprzytomnił sobie mogą w tej chwili Paryżanie nawet przechadzając się po bulwarach, gdzie w paru wielkich salach zawieszono portrety wszystkich prawie znamienitości rewolucyjnych: najgłośniejszych członków konwencyi, trybunów, ludzi co skazywali na śmierć i co sami głowę pod gilotyną złożyli. Jest to wystawa z wielu miar nader zajmująca. Jedne ze zgromadzonych tam portretów zdają się mówić dzisiejszemu pokoleniu o odwadze obywatelskiej, o zamiłowaniu wolności i poświęceniu: inne znów budzą litość i spótczucie a niektóre przejmują grozą! Jakich w tych postaciach odmienny typ i charakter od portretów społecznych! Wyjąwszy Marata i Fouché, którzy są ohydni, wszędzie uderza szlachetność rysów, męskość a niekiedy i piękność prawdziwa. Nawet Mirabeau, szramami osy pokaleczony, brzydkiem nie jest — ta twarz zachwała w tył przechylona ma w sobie coś potężnego i lwiego. Czuć, że temu człowiekowi, stającemu na trybunie, błyskawice, które słowem swym miotają, oświecać musiały głowę jakimś uroczym i niezwykłym blaskiem. Nie wszystkie ze zgromadzonych tu portretów malowane są przez głośniekich i biegłych artystów. Często nieznanym i mniej zdolnym portrecistom przypadło malować tych ludzi, których imiona tak wielkiego nabrały później rozgłosu — lecz widząc, że modele wywarły swój wpływ na artystów, bo wszystkie te płótna oprócz historycznej wartości mają i nie małą wartość sztuki. Nigdzie tu este-

Wycnego zmysłu nie razi ta banalność mieszczkańska, pozioama, wymuskana, jaką odznaczają się na corocznych wystawach społeczne portrety. Szereg tych historycznych wizerunków rozpoczyna Marya Antoineta z twarzą pogodną, spokojną, nieco dumną, taką musiała być żona Ludwika XVI w swém Trianonkim zaciszu, nim jeszcze zagrzmiła rewolucyjna burza. Obok królowej Robespierre z profilu: wzrok jego jasny, zimny w przestrzeni utkwiony, ale jest to wzrok człowieka marzącego. Przy Robespierre młodzieńcze dwudziestokilkoltni, piękny, uśmiechnięty, w wykwintnym ubiorze — to St. Just, malowany na krótko przed śmiercią przez przyjaciela swego Dawida. Dalej Couthon, Danton i sympatyczny a tak lekkomyślny Camille Desmoulin: wszyscy mają twarze pogodne jakby srod najszcześliwszej żyli epoki, jak gdyby codzień przed ich wzrokiem nie sterczała krwią zbrozona gilotyna. Są tu i poeci: klasyczny Chenier i tak różniący się od niego Rouget de Lisle, autor marsylskiego hymnu — portret tego ostatniego podziurawiony w kilku miejscach bagnetami. Dalej Barbaroux piękny jak Antinous, obok pani Roland, nie odznaczającej się regularnością rysów, Hebert, redaktor cynicznego dzienniczka Père Duchesne i Marat, nazywający siebie przyjacielem ludu, a któregoby nikt za przyjaciela mieć nie chciał. Nie brak kobiecych portretów! znajduję się tu jedyny autentyczny wizerunek Szarlotty Corday i piękny portret nieszcześniejszej księżnej Lamballe. Jest tam i słynna Teroinne de Mericourt, uliczna muza rewolucyi, co w ówczesnych uroczystościach przedstawiała boginią Rozumu, a która rozum straciła i skończyła życie w szpitalu waryatów. Pani Talieu w ubraniu amazonki przypomina widom swe słynne z wykwintnego zepsucia salony. Portret Tayllera służy za przejście do epoki cesarstwa. Zawieszono tu także Ludwika Bonaparte, ojca Napoleona III. Zatrzymuje się przed tym portretem publiczność i nadaremnie odszukać się stara jakiegokolwiek podobieństwa do syna. Wychodząc z owęj ciekawej galeryi portretów, niejedem mógł sobie w duszy zrobić pytanie, jak też za lat 50 wydawać się będą potomnym wizerunki dzisiejszych zna-

Nam tu zamieszkałym, nie wolno kręcić się pomiędzy chłopami, a co dopiero zagranicznymi ludziami. Podobnym bajkom już nikt dziś nie wierzy.

Wiedeń, 20 sierpnia.

W obec zarzutu, czynionego mi w piśmie waszém przez jednego z korespondentów lwowskich, jakoby nie popierał unii Galicyi z Węgrami, li na własnym opierając się zdaniu, pospieszam wam przesać wyjątek z dziennika węgierskiego Szasandunk, jednego z głównych organów Deaka, z którego się łatwo przekonano można, jak się w Peszcie zapatrują obecnie na tę kwestyę.

„W chwili obecnej, — mówi rzeczony dziennik — leży tak w interesie Węgier jak i sprawy polskiej, iżby Galicya zamiast być zawadą w austriackiej polityce, stała się w rękach Węgier czynnikiem wzmocnienia. Stać się to może łatwo, jeżeli rozwiną się w Galicyi zarodki przyszłego polskiego państwa. Nie należy zapominać, iż teraźniejsza konstytucya nie dała Galicyi rzeczywistej siły, lecz tylko wyzwołała rewolucyjne żywioły, które, zamiast rozwijać się w naturalnej kolej, muszą rzucić się na awanturę drogę; iż postępowanie rządu, który nie robi żadnej różnicy pomiędzy Galicyą a innymi dziedzicznymi krajami, pcha prosto Galicyą na drogę opozycyi, która jest zarówno niebezpieczną dla państwa jak dla Polski, i że budzące się samopoznanie w Galicyi, czującą obowiązek działania w interesie całej Polski, może mieć najgłośniejsze następstwa, jeżeli nie skorzysta się jak najspieszniej w innym kierunku z obecnego położenia Galicyi. Węgry mają do pewnego stopnia obowiązek zatrzyć wspólnie Austrii w podziale Polski, albowiem Galicya została zajęta z tytułu pretensyi węgierskich. Węgry, biorąc w rękę sprawę galicyjską, odniosą wielką korzyść nie tylko w skutecznym znaczeniu, jakie ma dziś Galicya w sprawie polskiej, lecz i przez to, iż oswobędą drugą połowę monarchii od tak rozkładowego żywiołu, jakim stać się musi Galicya, gdyby pozostała jeszcze dłużej w obecnym stanie. Zadanie takie dałoby się łatwo uskutecznić ze strony węgierskiego rządu, a na zgodzenie się Galicyi można z pewnością liczyć. Usunięcie wszelkich śladów podziału Polski w Austrii, utrzymanie praw ewentualnego prawodawczego ciała całej Polski, zastrzeżenie pośredniego wpływu innych części Polski na wytworzenie nowego stanowiska Galicyi i obszerne rokowania z Węgrami co do nowych warunków Galicyi do Węgier i do całej monarchii, — oto są ogólne zarysy podstaw, na których trudności porozumienia wzajemnego dadzą się usunąć.“

Tak przemawia organ stronnictwa „Deaka“, tak przemawia mniemającą część dziennikarstwa węgierskiego, a w podobnych rozmowach można się nawet dowiedzieć, iż działania w tym kierunku już się rozwinęło. W tutejszych kołach ministerjalnych nie tają się wcale, iż jeżeli ministerstwo węgierskie nie objawy stanowczo poprze, jeżeli się to zgodzi z życzeniem Galicyi, — rząd wiedeński przygotowany na ustępstwo.

Korespondent wasz wiedeński Ψ , dobrze znający prawdziwe położenie i nie zapatrujący się na wszystko przez lwojski pryzmat, uważa jednakże czas obecny za niewłaściwy do rozpoczęcia działania w celu unii z Węgrami. Korespondent Ψ , sądzący rzeczy zimno i trzeźwo, jestby sumienny, aby nie dostrzegł szybkiego postępu, jaki ta sprawa zrobiła w ostatnich dniach, oraz iż stanęła dziś na porządku dziennym. Korespondent Ψ uważa jednakże myśł unii podobną jako utopię, a powodu zobopólnej niechęci w Pradze i Peszcie. Tak jednakże nie jest: i w Pradze i w Peszcie pojmują ją doskonale, i zobopólne niechęci ustąpić muszą przed wyższym politycznym poglądem. Ale myśl ta jeszcze nie dojrzała i będzie dopiero ukoronowaniem całego dzieła. Czy myśl sama jest złą lub dobrą, — w tym leży całe pytanie: jeżeli więc jest dobrą, należy pracować o ile sił i możliwości, aby ją praktycznie przeprowadzić, nie zaś silić się na argumenta przeczące, założywszy rękę w próżniactwie. I Kolumb nie byłby odkrył Ameryki, gdyby był zważał na wszystkie argumenta, nazywające jego przedsięwzięcie utopią.

W obec tak znaczącego usposobienia w Węgrzech, w obec nowej drogi, jaka się dla sprawy polskiej otwiera, czémże są owe żądania większości galicyjskiej, pragnące tylko pewnej autonomii dla Galicyi w Przedlitawii — oddają to pod sąd każdego bezstronnego człowieka. Adrejskiej umowy, wystosowanej w tym duchu, byłby z pewnością krokiem arcy-niepolitycznym; gdyż jego skutkiem byłby co do osiągnięcia autonomii najzupełniej wątpliwy, przeciwny zaś w samym zarodku wszelkie rokowania z Węgrami, wypowiadając otwarcie, iż Galicya pragnie należeć do Przedlitawii i widzi swoje zbawienie tylko w wiedeńskich Niemcach.

PRUSY.

* Berlin, 23 sierpnia. Po daniu niegawno zapewnienia przez Provinzial Corresp., że szsuniecie jenerała

mienitości i jakie one u widzów od dziś, naówczas wspomnienia?

Francya nareszcie mieć będzie swój własny podmorski telegraf, łączący ją wprost z Ameryką i od kilku dni wszędzie się można spotkać z ogłoszeniami, wzywającymi publiczność do brania akcyi w tym kosztownem i zapewne i korzystnym przedsięwzięciu. Dotychczas Francya posługiwała się telegrafem kompanii angielskiej. Depesze szły naprzód lądem do Calais, stamtąd do Londynu przez Irlandyę aż do Walencji, dalej przez Trinity-bay, Sydney do Nowego Jorku. Droga ta była długa, przerywaną i narażającą na częste a szkodliwe dla stosunków handlowych opóźnienia. Nowy francuski telegraf będzie miał wyższość nad angielskim — wyjdzie on z portu Brest, połączonego z Paryżem telegraficznymi drutami, przetnie ocean aż do dwóch maleńkich wysp Saint-Pierre i Miquelon, stamtąd przez zatokę świętego Wawrzyńca wzdłuż amerykańskich brzegów dojdzie do Nowego Jorku i połączy bulwary paryżskie z lądem nowego świata. Ta nowa droga, nigdzie nie mająca przerw, daleko jest przędszą i daleko więcej pewnością przedstawia.

Znaną jest historia angielskiego podmorskiego telegrafu. Pierwszy, jaki Anglię kilka lat temu wrzucił w głąb oceanu, zerwanym został. Miliony wpały z nim w wodę — lecz to bynajmniej nie odstraszyło przedsiębiorców angielskich. Zebrano wnet nowy kapitał i wielki okręt Great-Eastern zawiózł na swym pokładzie żelaznego w tysiącach kłębów olbrzymiego węża z drutów, co miały dwie pękule ze sobą połączyć. Dowiedziono go szczęśliwie w lipcu 1866 r. do Trinity-bay i tam zawiązano koniec. W powrocie z tej wyprawy udało się złowić na dnie morskiem oba urwane końce pierwszego telegrafu: doktor Tompson, znajdujący się na pokładzie statku, przekonał się, że druty te nie straciły bynajmniej swęj siły i oba końce zlutował. Tym sposobem Anglia posiada dziś dwa telegraficzne łańcuchy.

Z początku przesłanie depeszy ze stu liter złożonej do Nowego Jorku kosztowało 500 fr. — dziś kosztuje tylko 250 fr., a założenie nowego francuskiego telegrafu wpłynie jeszcze na obniżenie taryfy. Zresztą, jak twierdzą, to zmniejszenie cen wpłynie na powiększenie ogólnego dochodu: w pierwszym bowiem roku wysłano z Francyi tylko 48,000

Vogel-Falckensteina z naczelnego dowództwa nad pierwszym korpusem nastąpiło jedynie na własną jego prośbę, rozkazuje się inny organ ministerjalny Norddeutsche Allgemeine Zeitung o tej samej kwestyi jak następuje: „Było bardzo na czasie, że Provinzial Correspondenz z stemplem urzędowego źródła zamieszcza oświadczenie, iż jenerał Vogel-Falckenstein na własnej po kilka razy objawione życzenie zwolniony został z dowództwa nad pierwszym korpusem. O mniemanęj przyczynie do tego zajścia tak w krajowej jak i zagranicznej prasie prawie wszystko podano, co tylko złość i ograniczenie wymyślić może. I tak jeden z korespondentów do Augsb. Allg. Ztg wpał nawet na ten domysł, że zmiana w dowództwie nad pierwszym korpusem oznaczać może walkę przeciwko większości izby poselskiej z powodu zachowania się jej w sprawie dotacyjnej. Również i Vossische Ztg zrobiła się organem fantazyi, twierdząc, że podróż jenerała Moltkiego po terytorium kampanii nadmorskiej pozostaje z tem w związku i ma na celu wyszukanie punktów oskarżenia przeciw walecznemu i popularnemu jenerałowi! Zaledwie do prawdy jest podobnem, ażeby takim niedorzecznościom wierzone. Czyż może dawniej przez jenerała Moltkiego przedsięwzięty objazd terytorium kampanii przez księcia następcę tronu prowadzonej armii także miał na celu wyszukanie punktów oskarżenia przeciw księciu następcy tronu? Prosta zatem prawda w mniemanęj „historii“ dymisyjnej — jest, że jenerał Falckenstein już od wielu miesięcy po kilka razy prosił o zwolnienie go z dotychczasowego dowództwa, ponieważ żona jego nie może znieść klimatu Królewca i tam w żaden sposób mieszkać nie może. Znajduje się ona obecnie bardzo cierpiąca na wsi w Dolzji i okolicach ta zapewne spowodowała „nagły wyjazd“, o którym jenerał w piśmie do naczelnego prezesa prowincyi pruskiej mówi. JKMość widział się zniwolonym gorącym życzeniu jenerała zadość uczynić i zwolnić go tymczasowo, w oczekiwaniu użycia go gdzieindziej, od dowództwa w Królewcu, pozostawiającego zarazem jenerałem czynnym. Przypadek jedynie zrzadził, że właśnie na jenerała Manteuffla, który ze względu na słabość zdrowia przez rok nie zostawał w czynnej służbie, przyszła kolej zostania, wstępując na nowo do czynnej służby, następcą jenerała Falckensteina. Oby mu się nareszcie udało przezwyciężyć ciężką niesprawiedliwość, z jaką opinia publiczna szerszych kół z nim się obchodzi w przeciwstawieniu z popularnością aczkolwiek zasłużoną jego poprzednika.“

Jak to swego czasu donosiliśmy, aresztowano a potem wydalono z kraju dwóch oficerów francuskich, jednego w Schluchtern, drugiego w Hersfeld, którzy zdejmowali plany niektórych okolic byłego elektorstwa heskiego. Świeżo wydarzył się trzeci podobny wypadek w Wittighausen, gdzie aresztowano kapitana francuskiego. Znalezione przy nim znaczna ilość map specjalnych. Rysunki jego miały być bardzo dokładne i znacznych rozmiarów. Oznaczał punkta, któreby w danym razie mogły być obwarowane i spisał obszernie sprawozdanie o zamożności owych okolic. Po odebraniu mu pewnej części notatek, wydalono go za granicę.

Po zebraniu się członków pruskiego sztabu jenerałego pod przywództwem swego szefa, jenerała piechoty barona Moltkiego, dnia 16 bm. w Salzingen, przedsięwzięto rekonesans tajejskiej okolicy. Dnia 18 bm. sztab jenerały udał się do miasta wejmarskiego Lengefeld, gdzie przez dwa dni zabawił. Nazwa pruski sztab jenerały jest właściwie bardzo trafna, i trafiają nazwaczy go można „niemieckim sztabem jenerałym“, gdyż w nim nietylko Saksonia jest reprezentowana, lecz nadto wszystkie niemieckie państwa południowe. Także i książę Rumunii przysłał oficera wyższego, któryby studiował terytorium pomiędzy górami Rhoen a rzeką Werrą. Sztab jenerały nie wchodzi do miast z ostentacyą wojskową lub jako zwarty oddział, lecz zupełnie skromnie, już to konno, już w powozach, a nie w zwartych szeregach. Podług powszechnego mniemania chodzi o osadzenie strategiczne walki, rozpoczętej przed dwoma laty w eisenackim kraju górnyim i o wzbogacenie przez to sztuki prowadzenia wojny. Nawet tam, gdzie są mniej niż w Prusach przyzwyczajeni do podobnych ekskursyi wojskowych, nie przypisują inspekcji tej okularnej politycznej, lecz naukowej cel.

Minister handlu hrabia Itzenplitz wyjechał na cztery tygodnie do Tornow pod Buckow. — Prezydent urzędu związkowego, rzeczywisty tajny radca Delbrueck, powrócił z Hamburga.

Wiceadmirał marynarki pruskiej Jachmann, wyższy porucznik i la suite artyleryi morskiej Galster, kapitan korwety baron Schleinitz, kapitan-porucznik Werner i kapitan morski Bothwell wsiadli w porcie gdańskim na awizo parowe „Preussischer Adler“, udając się do Kronstadt, gdzie, jak wiadomo, marynarka rosyjska odbywać będzie wielką rewiją.

Staats-Anzeiger ogłasza traktat państwowy, zawarty dnia 12 czerwca rb. pomiędzy Prusami a wielkiem

depeza, a po zmniejszeniu kosztów wyprawiono ich trzy miliony. Kompania angielska ma dziś w przecięciu 32,000 fr. codziennego dochodu.

Dno morskie zaczyna już być ludziom nieledwie tak dobrze znane jak lądowa powierzchnia. Inżynierowie, co owego węża telegraficznego w głąb oceanu spuszczaży, wiedzą dobrze, że pod takim a takim stopniem szerokości przechodzić on będzie przez doliny, a że znów w innym miejscu dotknie spiczastych i stromych wierzchołków gór. Cała podwodna topografia starannie jest naprzód zbadana i wystudowana. Doprowadzono do takiej doskonałości wyrabianie drutów i wiazeł stanowiących podmorski telegraf, że nie ma jak dotychczas obawy, aby się zerwały przez uderzenie i tarcie o skały podwodne. Długi czas uważano rekinów za wrogów niebezpiecznych dla telegrafu: przekonano się dziś, że to jest urojone niebezpieczeństwo. Głębokość oceanu dochodzi w wielu miejscach do 4500 metrów, a w takiej głębokości nie ma już ani jednego żyjącego stworzenia.

Ów węzeł telegraficzny, łączący dwa lądy ze sobą, mieć będzie całej długości 7000 kilometrów, grubości jego zaledwie taka, jak dwa zwyczajne cygara ze sobą złączone. Można tu było oglądać ułami owego węża, dające wyobrazenie o całej budowie. Składa się on z drutów, co stanowią niejako duszę, i z futerału, który te druty pokrywa i ochrania. Drutów, będących przewodnikami elektryczności, jest siedm: są one wyrobione z najczystszej miedzi i pokryte poczworną powłoką gutaperki, przygotowanej w sposób, będący sekretem angielskiego wynalazcy. Zewnętrzne pokrycie i uzbrojenie stanowią także druty żelazne lub stalowe, stosownie do miejsc, przez jakie telegraf przechodzi. Druty te, ściśle ze sobą połączone, okręcone są pakułami i oblepione smółcem i drobno tuczonym krzemieniem. Stan morza nie pozwala, jak tylko w trzech letnich miesiącach doprowadzić do skutku położenie telegrafu. Znowu Great Eastern posłuży do spuszczenia na dno oceanu nowej telegraficznej liny. Wyjdzie on w lipcu roku przyszłego z portu Brest, unosząc na swym pokładzie zwinięty w kłęby telegraf. Będzie to uroczyść, której mają zamiar dać znaczenie narodowej uroczystości, zjedzie się zapewne wiele znamienitości i pociągną tam tłumy ciekawych. Można już teraz łatwo przewidzieć chwilę, w której sieć telegraficzna tak samo przecinać bę-

księstwem heskiem, tyżący się wybudowania kolei żelaznej z Giesen do Fuldy i z Hanau do Friedberga, z tem nadmienieniem, że traktat został ratyfikowany i ratyfikacve wymienione.

W Berlinie odbył się, jak to już na tém miejscu donosiliśmy, w zeszłą środę pojedynek pomiędzy podporucznikiem Rheinbaben a pewnym studentem. Rezultat pojedynku nie był jednakże takim, jak początkowo twierdzono. Porucznik Rheinbaben nie odniósł żadnego szwanku, przeciwnie zaś jego ciężko został ranny i leży w zakładzie Bentania. Jest jednakże nadzieja, że potrafi mu życie uratować. W tym samym dniu podobny pojedynek pomiędzy oficerem a studentem odbył się w Marburgu, które o rezultat atoli był smutniejszym. Jeden z pojedynkujących się, podporucznik Wilkowski, z 11 batalionu strzelców, padł na miejscu. Studenta i jego sekundantów aresztowano natychmiast.

Do Kopenhagi nadeszła onegdaj telegraficzna wiadomość, że owe 29 milionów talarów, które Prusy na mocy pokoju wiedeńskiego Danii były winne, wypłacone zostały, po odciążeniu dawniej już zapłaconych pięć i pół miliona, tutejszemu duńskiemu pełnomocnikowi, radcy etatowemu Levy.

ROSYA.

Przed paru tygodniami podaliśmy sprostowanie niektórych szczegółów, odnoszących się do życia Aleksandra Despoty Zenowicza, w Gazecie Narodowej zamieszczonych. Sprostowania te wywołały żal w panu K., biografie Zenowicza. My jednak powtarzamy, że Aleksander Zenowicz pochodzi z Litwy, z bardzo niezamożnej rodziny, że kształcił się nie w korpusie paziów w Petersburgu, ale w wileńskim gimnazjum, z kąd w r. 1844 wstąpił do uniwersytetu moskiewskiego na wydział prawny, który w r. 1848 ukończył z stopniem kandydata prawa. Jednocześnie z nim byliśmy na uniwersytecie moskiewskim i znaliśmy go osobiście bardzo dobrze, aż do najtajniejszych prawie głębin duszy jego. Utrzymywała go tam, jak również młodszego jego brata, chodzącego na wydział filozoficzny, hrabina Tuczek, której oni mienili się być dalekimi krewnymi. Następnie po ukończeniu uniwersytetu wstąpił do służby, podczas której za polityczne przestępstwa zesłany został na mieszkanie do Syberyi. Murawiew Amurski wywołał go z tej kategorii. Ukazu, jak Gazeta Tatarska powtarza za Gaz. Narodową, zakazującego Polakom dawania lekcyi młodzieży moskiewskiej na Syberyi, Zenowicz nie wydal, bo ukazów gubernatory nie wydają, ale z całą ścisłością wydanego w tym względzie przez ministra spraw zewnętrznych postanowienia, pilnował; przeniesiony został do Petersburga, jak mnóstwo Polaków, którzy z rodakami w jakikolwiek sposób się stykali. Wreszcie dodać musimy, iż osobiście znaliśmy takich gubernatorów, którzy przez spary na wyroczenia przeciw wyższemu rozporządzeniu patrzyli, a co więcej, znaliśmy takich, których dzieci Polacy uczyli. Ale mniejsza o to. Czyż warto o Zenowicza się spierać? Nam tężnie o niego chodzi, ale o prawdę, dla niej i w imię jej jako odpowiedź dla p. K. i Gazety Tor. tę parę słów zamieszczamy: odpowiedź ta ma głównie na celu wykazanie, iż bajeczka o paziowskim korpusie i carze jest po prostu fantazyą, bo Zenowicz nigdy w paziowskim korpusie niebył.

Przed paru tygodniami toczyła się w Moskwie przed sądem wojennym sprawa, która na związek z ofiarami naszego powstania. Nijaki Jakób Popowicki z Gradna i Orzechowski z Kijowa za tak zwane polityczne przestępstwa, a mianowicie za należenie do oddziałów powstańców, skazani zostali do rot aresztandkich, z przemażeniem ich do Włodzimierza nad Kłazmą. Z rot tych w niedługim czasie zbiegłszy, udali się do Moskwy, gdzie za pośrednictwem Pawła Majewskiego i Bolesława Szostakiewicza, następnie w sprawie Karakozowa uwięzionych i na Sybir zesłanych, pomieszczeni zostali na dacy Szelepicha u sztabkapitana Kupinko. Obecnie znajomi i przyjaciel Kupinko denuncjowali go. Został on aresztowany i przed sąd wojenny stawiony. Publiczność dość licznie asystowała rozprawie sądowej. Kupinko skazany został na wykluczenie ze służby wojskowej, pozbawienie wszelkich praw i zesłanie na mieszkanie do tomskiej gubernii.

W tych dniach przybył do Moskwy jenerał Mielnikow, minister komunikacyi; rewiduje on koleje, na których nieporządek wywołał ogromny krzyk w publiczności i prasie. Naturalnie przyjazd ministra wszędzie naprzód wiadomy. Towarzystwa więc kolei wszędzie wystąpiły w paradnym ubiorze. Minister wzorowym porządkiem został zachwycony, po jego wszakże odejściu wszystko idzie dawnym trybem.

Tutejszy nauczyciel 4 gimnazjum, Lew Poliwanow, zadroższąc sławy Katkowskiej, urządził szkołę prywatną na stopę gimnazjum. Kierunek w niej klasyczny. Słychać, że dla zrobienia renowy swęj szkole, ma za pół ceny, podobnie jak Katków, przyjmować najlepszych uczniów z szkół rządowych, aby publiczność zadziwić po-

dzie dno morskie w różnych kierunkach, jak dzisiaj lądy pokrywa i przecina.

Opinia Zachodu, jeżeli ją istotnie obchodzi wolność sumienia i gwałty w dziedzinie dusz dokonywane, nie będzie się mogła zastawiać nieswiadomością tych okrucieństw i przesładowań, jakich się Moskwa na kościele katolickim dopuszcza w Polsce. O gwałtach tych, od lat tylu: ni: kilkomilionowej dokonywanych ludności, o coraz bardziej szerzącym się postępie schizmy, mówili Zachodowi nietylko artykuly dzienników, ale tak poważne prace, jak dzieło ks. Theinera, jak znana książka ks. Lescoera, jak wreszcie świeża publikacya: Exposé, avec pièces à l'appui, de ce qu'a fait le souverain Pontife Pie IX, pour porter remède aux maux que souffre l'Eglise catholique en Pologne. Dzieła te zawierają w sobie dokumenta urzędowe, odnoszące się do straszliwych przesładowań, jakich świat chrześcijański od wieków już nie oglądał. Same te dokumenta wystarczyłyby pewny do potępienia w oczach cywilizowanych społeczeństw tego rządu, co tępiąc narodowość, sięga zarazem do sumień ludzkich, by wiarę w nich wytepić. W wspomnianych wyżej dziełach, stanowiących niezaprzeczenie poważny i cenny materiał, nie znalazły przecież miejsca szczegóły i pojedyncze rysy tej walki długiej, biernej i ukrytej, jaką toczyć musiała ludność wiejska/bezbronna z silnymi i nie przebijającymi w środkach ślepacami. Wymienieni wyżej pisarze ukazują już fakta dokonane, stwierdzają straty, jakie kościoł na ziemi polskiej poniósł, rzucają pigmo hańby katom, ale nie wiele mówią o samych ofiarach i o ich męczeńskiej nieraz walce. Ten brak został dziś wypełniony przez książkę, świeżo publikowaną pod tytułem: Les Martyrs Uniates en Pologne. Récits des dernières persécutions russes, publiés d'après des documents originaux. Autorem jest benedyktyn Dom Bérenger.

Dzieło to uchyla po części zasłonę, za jaką się zbrodnia i przemoc ukrywać zwykły. Krwawy, straszliwy dramat, od lat przeszło 30 trwający, ukazuje się w całej grozie. Widać katów pastwiących się, słysząc jaki ofiar; przesuwają się przed oczami sceny świeże, rzeczywiste, a tak żywo pierwsze wieki chrześcijaństwa przypominające. Rzecz dzieje się na Litwie i Białorusi — aktorami są księ-

stępnami, jakie uczniowie robią w jego szkole. Pułkownik Anienkow urządził służbę na kolejach kolejnych dla szybkiego przewożenia wojska, gdzie on dnia. I tak na zawiadującego przewozem wojska na koleje jarosławskiej, niezgodzkiej i gałęzi do Szui węgierskiej zamianowany został podpułkownik Rajkowski; na jarosławskiej-woroniejskiej podpułkownik Komarow; a w Jarosławiu ludności koleki kapitan Kuzajewski. Do rozporządzenia powyższych dano tysiąc saperów, którzy uczyć się sa służby kolejowej, aby z czasem zamienić wszystkich saperów cudzoziemców, oraz takąż niższą służbę kolejową. W ogóle wściekła pozbicia się tak zwanych cudzoziemców, to jest Niemców z nadbałtyckich prowincyi i Litwy, nie ustaje. Moskale są zdolni do wszystkiego — saperów mają tylko tę trudność, iż nie wiedzą jakimi sposobem oduczyć ich pijaństwa; przymiot bowiem zwyczajny każdemu prawowitemu Moskalowi, uważa go za zbyteczny w służbie kolejowej.

FRANCYA.

* Paryż, 21 sierpnia. Czy się rzeczywiście omyli tuje w dyplomacyi europejskiej, czy tęż to są tylko wewnętrzne pozory, które więcej ludzą, aniżeli czegoś takiego dowodzą, dość, że prasa francuzka jest od kilkunastu lat bardzo zaniekopojoną i rozbiiera na wszystkie strony łość obecnego pokoju i prawdopodobieństwo wojny wojny w całym znaczeniu tego wyrazu, bo europejskiej. Zdania są oczywiście jak najrozmaitsze, i jak przy obecnym niepewnych stosunkach inaczej być nie może, mało c konywające. Liberté, jak zwykle, stoi w tym wzglętu na przedzie innych dzienników. Między innymi pisze pismo: „Ile jest prawdy a ile nieprawdy w tém, co mówo o jakimś sprawozdaniu, które jenerał Moltke miał przed swemu królów? Sprawozdanie to, porównyując z inni francuzką z armią pruską, miało się wedle Liberté, zóstepnie kończyć. „Rząd pruski powinien z wielką dążnością postępować, ażeby nie dać ni powodu ni pozow wojny; bo jeżeliby wojna między obudwoma krajami wychnęła, to trzeba by się obawiać, ażeby Francya nie zgóten Prusom takiego losu, jaki Prusy zgotowały Auswaw. Zwróciwszy uwagę publiczności na wyższość sił Erije nad siłami Prus, sądzi Liberté, że pora do działania nastąpiła. Zarzuca on rządowi cesarskiemu pięć znaczących błędów, który tenże popełnił od czasów Sadowy i p: dwa środki, ażeby to, co się stało, naprawić. Francya winna zawezwać Prusy, ażeby się zgodziły na utwoch jednego lub dwu państw między sobą a Francją i na zwanianie z ziemią wszystkich twierdz niemieckich nad n: nią francuzką, albo tęż w razie, gdyby się temu opierały, powinna im wojnę wypowiedzieć i ustanowić na zawsze naturalne granice, bez których się Prus obęść nie może. „Jeżeliby, pisze Liberté, miała węgaw wybuchnąć wojna między Pruami a Francją, to wia: rząd cesarski może wzięść całą Europę na świadka, że: uchylene wojny uczynił wszystko, co słuszne i rozs: że się wreszcie zrzeka wszelkich zaborów, jeżeli tylko g: znieśa wszystkie nadgraniczne twierdze, które Francya grażają i muszają ją do utrzymywania 900,000 wozy i 500,000 gwardyi narodowej na stopie wojennej.“ Wia: z Prusami byłaby dla Francyi jedynie, jak się Lib: wyraża, przechadzka z Paryża do Berlina.“ W in: znawo numerze dowodzi Liberté historycznie, że państwa, mianowicie Rosya, nie miałyby nie przeciwko: gdyby Francya Ren zabrała. Mikołaj bowiem, cesar: syjski, już przed rokiem 1850 nad tem przemawiał. I: kwestyę poruszył także Mon de, ale ją pochwylił j: z stanowiska historycznego, nie wyciągając z tego żad: politycznych wniosków. Wedle Monde Chateaub: pierwszy rozpoczął w tej mierze rokowania z Rosyą w 1829 i 1830; Francya miała zająć Ren i pozostaw: rowi wolno ręce na Wschodzie.

Dzienniki urzędowe zachowują w tej kwestyi największe milczenie. Półrządowy Constituti: nel wystąpił nawet przeciw Opinion na: nale z powodu rozsiewania przez ten: a: nik pośród publiczności niezaufania do obec: pokoju. Constitutionnel sądzi, że prasa franc: jest główną przyczyną, dla czego zagranica niedow: rządowi cesarskiemu, ona to bowiem nadaje wszystkim: krajowym przedsięwzięciom cesarza wręcz odwrotne zn: nie. Skutkiem tego lekkomyślnego postępowania i 5: przedstawia się pokój, jakoby był ciągle zagrożony. pr: wną zaś jęj winą jest, iż przypisuje wprost cesarzowi: rozpoczęcia wojny, i twierdzi, że od niego jedynie w: zaley, jakgdyby cesarz Francuzów nie był monarchą ko: tucyjnym, a wypowiedzenie wojny nie zależało od z: sejmu.

Journal des Débats rozpisuje się w obsze: artykule o obecnem położeniu politycznym i o wid: pokoju. Powyższy dziennik pisze, że z wszystkich: potwierdzają się wiadomości, iż wszystkie gabinety: pejskie są aż nadto przekonane o konieczności pokoju: za unicy, bazylianie a przedewszystkiem lud — ten: który z pomiędzy siebie wydał postacie tak wzniołe i ś: tobiwe, że stanąć one mogą obok najczystszych męce: ków kościoła. Można tam widzieć, jak prostaczkow: czém nie zasłani i nie krzepieni zewnątrz, w wierze wy: kramentach czerpią moc zadziwiająca i dla Boga jed: ponoszą katuse. Czyżby ten, nie raz z imienia nie: nych ludzi, przewyższają podobno swą zasługą czyny: jednego z politycznych a słusznie przez naród czcz: męczenników. Występują tam na scenę starcy, kot: i dzieci — ludzie bez wykształcenia i nauki a przecie: za które słowa, jakie ci nieszczęśliwi przesładowcom swym: cają, mają charakter istotnie wzniosły. Pośród t: Ni: skiej ludności widzimy niekiedy Siemiaszkę, to znow: ceterów różnych stopni, policyantów i czynowników. J: ty dziśjszych męczenników nie wiele się różni od: wotnych chrześcian, to za to typy katów moskiew: przedstawiają pewne odcienia nikczemności i pewne w: finansowanie zbrodni, jakich dawne wieki nie znały.

Materiału do pracy, o jakiej mowa, dostarczyły o: nemu benedyktynowi francuskiemu po części akta z: czeńskie unii, ogłoszone w Roczniku Towarzystwa w: storyczno-literackiego. Autor umieszcza także w: książkę dokument, znany zapewne niektórym polskim: telnikom — jest to raport Aleksandrowi II przedstawi: przez wysłanego do Dzierniewa senatora Szczerbin: Raport ten, jak wiadomo, ma na marginesie noty włas: ręczne cara. Ktoby jeszcze na Zachodzie zachował il: o liberalizmie Aleksandra II, niechajby przeczytał w: noty, ktorými car wołające o pomstę do nieba czyni: twierdza i pochwała. Gdyby sprawiedliwość, gdyby: ność sumień istotnie była drogą tym, co tutaj o sprawie: wości i wolności mówią i piszą, to podobna książka, dziełko Dom Bérengera, nie powinaby przejść bez w: wia. Ale większość tutejszych liberałów woli jeszcze p: zuwać historiją małego Mortary, jak zwracać uwagę: gwałt, zadawany sumieniom kilkomilionowej ludności!

Chciałem w końcu mego listu wspomnieć o akcie: czystym, który z końcem roku szkolnego odbył się w: polskiej w Batignolles, ale obawiam się, abym już w: mierze nie został uprzedzony. Paryż, 18 sierpnia.

63 kwiec.-maj 62 1/2 - 1/2 - 1/2 tal. plac. Zyto: 2000 funt. w miejscu 52-59 tal.; nowe 56 1/2, z wózka do domu 55 1/2 tal. plac. na sierpień 54 1/2 - 1/2 - 1/2 sierp.-wrzes. 52 1/2 - 1/2 - 1/2 wrzes.-paździer. 53 1/2 - 1/2 - 1/2 październ.-listop. 51 1/2 na wiosnę 49 1/2 - 1/2 - 1/2 tal. plac. Jęczmień: 1750 funt. maby i wielki 44-54 tal. Owies: 1200 funt. w miejscu 30-35 tal.; z łęgu nad Wartą 32 1/2, zachodnio pruski 32 1/2 - 1/2, stary szlaski 33 tal. plicano; na sierpień 32 1/2 - 1/2 wrzes.-paździer. 31 1/2 - 1/2 październ.-listop. 30 1/2 listop.-grud. 30 1/2 na wiosnę 31 - 1/2 tal. plac. Groch 2350 funt. do

gotow. 65-72 tal. na pasze 58-63 tal. Rzep: 1800 funt. 75-79 tal. Rzepik: 74-78 tal. Oliej rzepiowy: 100 funtów w miejscu 9 1/2 - 1/2 tal. żąd. na sierp. i sierp.-wrzes. 9 1/2, żąd. wrzes.-paździer. 9 1/2 - 1/2, plac. październ. 9 1/2, żąd. listop.-grud. 9 1/2 tal. plac. i żądano. Olej lniański: 100 funtów w miejscu 12 tal. Okowita: 8000 1/2 Tralasa w miejscu bez beczi 19 1/2 tal. pic. na sierpień i sierp.-wrzes. 18 1/2 - 1/2, wrzes.-paźdz. 17 1/2 - 1/2 październ.-listop. 17 1/2 - 1/2 listop.-grud. 17 1/2 - 1/2 kwiecień-maj 17 1/2 - 1/2 tal. plac.

Giełda wrocławska 22 sierpnia.
Zyto: 3000 funt. ceny w końcu stalsze, wyp. 2000 cent.; na sierp. 49 1/2 - 50 tal. pl. i żąd., sierp.-wrzes. 49 1/2 - 1/2, wrzes.-paźdz. 49 - 1/2, październ.-list. 48 1/2 - 1/2, listop.-grud. 48, kwiec.-maj 48 1/2 tal. pl. Pszenica: na sierp. 66 tal. żąd. Jęczmień: na sierp. 47 tal. pl. Żyto: na sierp. 82 tal. żąd. Olej rzepiowy: ceny mało zmienione; w miejscu 9 1/2 tal. żąd. na sierp. i sierp.-wrzes. 9 1/2, żąd. wrzes.-paźdz. 9 1/2, pl. październ.-listop. 9 1/2, listop.-grud. 9 1/2, kwiec.-maj 9 1/2 tal. żąd. Oko-

wita: bez handlu; w miejscu 19 tal. żąd., 18 1/2 pl., na sierp. żąd., sierp.-wrzes. 18 1/2, żąd., 1/2 plac., wrzes.-paźdz. 17 1/2, 1/2 plac., październ.-list. 16 1/2, żąd., 1/2 plac., listop.-grud. 16 1/2, kwiec.-maj 17 pl., 1/2 tal. żąd.
Berlin, 23 sierpnia. Kurs dzisiejszego obrotu prawnego. Usposobienie z początku stałe, w końcu słabsze. jemy: austr. akcje kredytowe 93 1/2 - 1/2 - 1/2 pl., losy z r. 74 pl., pożyczka włoska 52 1/2 pl., per ult. 52 1/2 pl., amerykańska 75 1/2 pl., per ult. 75 1/2, żąd.

Do księdza Ullina.
(5051) No. 191 Dziennika Poznańskiego. Zasmucili Cię niedowinnie, mój księże Ullinie! Twoje rozrywki poetyckie wprawiły Cię w podejrzenie. Ztąd też wyrok na Ciebie z Pacanowa, gdzie kozy kują: „kował zgrzeszył, a kołodzieja powiesili“. Ten paszkwil brudny dziś dopiero przeczytałem, bo gdy jako w „Dzienniku Poznańskim“ napotkam, nie czytam go, ponieważ w ogóle brzydzę się podobnymi piszczałkami.
Przeczytawszy atoli Twoją replikę, posukałem też czempredję owego corus delicti, a rozważywszy te sławne wiersze, mogę ręczyć na Twoje usprawiedliwienie, że to nie Twój utwór. Takie brudy mógł tylko napisać złośliwy cywilny. Książd żaden na takie brudactwa zdobyć się nie może. Mogły one urodzić się nad szosą leszniąską o dwie mile od Jarocina. Są tam wyrazy lekkomyślne, które prawie zdradzają autora. Tam będzie forum delicti, tam forum competens, tam szukajcie delinquentów. Twój zawsze fidelis
(5112),
Ficus Amicus
R.
Pana J. P., kupca w Buku, o uszczerbku się z swego długu uprasza
(5115)
St. Bajowski.

Organista młodociany, w dobre zapamiętany świadectwa, poszukuje posady od św. Michała. Blizszych szczegółów udzieli Eksped. Dz. Pozn. (5123)
P. służąca, b. zdalna w krawieczyźnie, może uzyskać bardzo dobre miejsce na wsi od św. Michała. Zgłoszenia listownie sub A. B. Poznań, poste rest. 5057

Ajenci miejscy
poszukują się dla każdego kr. miasta prowincji Szlaskiej i W. Ks. Poznańskiego za małą pensją a dobrą prowizją. Warunki: Dwieście talarów kaucyi, dobre świadectwa, biegli sprzedający, niezależni i młodzi, wielkie koneksye w mieście i okolicy. Reflektanci gotowi do tego muszą się zaraz zgłosić franco poste restante Wrocław pod lit. A. 50. (5079)

Urządnicę białą, żonaty, składając funkcję obowiązków publicznych, życzy z październikiem rb. obok kaucyi - przyjąć odpowiednie stanowisko prywatne. Blizsze szczegóły W. M. 2. fr. poste restante Poznań. (5125)
Osoba młoda poszukuje miejsca od św. Michała jako towarzysza lub naucozyciela do mniejszych dzieci. Adresować należy: Poznań, E. K. poste restante franco. (5133)
Nauczyciela Polka, muzykalna poszukuje miejsca do dzieci początkujących. Blizsza wiadomość w eksp. Dz. ien. Pozn. 5130

Swiętego przesyłkę s e r Chester, h a n burskiej w e d n y i Chr. Anch. vis odebrał i poleca
[5131] **A. Cichowicz**
Świeżego t e s t e g o w e d z o n e g o w g o r z a n a d z i w a n e g o otrzymani
W. F. Meyer i S p
plac Wilhelmowski No. 2. [5131]

Obwieszczenie.
Z kapitału zakładowego biblioteki hr. Raczyskich są do wypożyczenia lub do nabycia przez cesą siedm do osmiu tysięcy talarów na dobra szlacheckie W. Księstwa za pupilarnem zabezpieczeniem.
Zgłoszenia się nadesłane nam być winny w przeciągu 3 tygodni przy załączeniu dokumentów hipotecznych. [5127]
Poznań, dnia 13 sierpnia 1868.

Magistrat.
Obwieszczenie.
Konkurs kupiecki nad majątkiem kupcowej Emilii z Szafarkiewiczów Morgenstern otworzony został przez podział masy ukonieczony a wspólna dłużycielka została za nie uwinioną uznana. [5121]
Królewski sąd powiatowy.
Wydział dla spraw cyw.

Stadt-Reisende
gesucht für jede k. Stadt d. Provinz schlesien u. Posen, gegen ein kleines Gehalt und gute Provision. Bedingungen: Zwei hundert Thlr. Caution, gute Alleste, tüchtige Verkäufer, Unabhängig u. jung, grosse Connection in der Stadt und im ganzen Kreise. - Entschlossene Reflektanten haben sich gleich zu melden, franco poste restante Breslau, unter Litt. A. 50.

Losy budowy tunu kołońskiego
po 1 tal. Główne wygrane: 25 000, 10 000, 5000, 2000 tal. itd. Wszystkie wygrane, wypłacają się bez jakiegokolwiek potrącenia. Zamiejscowi gracze moi odbiorą za dodaniem 2 sgr. po skończeniu ciągnięcia wykaz wygranych franco. [5126]
J. Juliusburger,
Wrocław,
interes loteryjny, Carlstr. 30.

Brozurki o eliksir dla niewiast dra L. gaba rozkłada bezpłatnie aptek. sojanowie. [476]
Taninowe mydło balsamiczne
wyborny środek do mycia i konserwowania skóry. W kawałkach po 5 sgr. jest w apt. [2605].
w aptece Elsnara

Sprzedaz konieczna.
Królewski sąd powiatowy.
Wydział pierwszy.
Rawicz, dnia 3 marca 1868.
Ur. Teofilowi Wilkońskiemu należące w powiecie krobiskim położone dobra szlacheckie Grabonóg z folwarkami Ossowice i Taneznica przez landszaftę oszacowane na 62,532 tal. i sgr. 10 fen. wedle taksy, mogącej być przejrzana wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w biurze naszym III maja być dnia 7 października 1868 r. przed południem o godzinie 11 w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedane.
Wierzyciele, dopominający się zapłaty z ceny kupna względem pretensyi realnej, niewynikającej z księgi hipotecznej, winni się zgłosić z swemi prawami do sądu subhastacyjnego. [1927]

Magistrat.
Obwieszczenie.
Konkurs kupiecki nad majątkiem kupcowej Emilii z Szafarkiewiczów Morgenstern otworzony został przez podział masy ukonieczony a wspólna dłużycielka została za nie uwinioną uznana. [5121]
Królewski sąd powiatowy.
Wydział dla spraw cyw.

Dla świata damskiego.
Dla bardzo korzystnego interesu, będącego własnością i bez konkurencyi, który przez 4razowy obrót w roku przynosi rocznego dochodu około 3 do 400%, poszukuje się współniczki (panny lub wdowy z kapitałem 2 do 5000 tal. pod następującymi warunkami:
1) Kapitał zabezpiecza się przeciw wszelkiej stracie; 2) 6% rocznej stałej prowizyi; 3) 10% dywidendy od czystego zysku rocznego lub około 40% włożonego kapitału; 4) spółniczka nie potrzebuje się niczem zatrudniać i może bez trosk używać swych zysków.
„Gdyby reflektująca, majątna, niezależna dama, lat 30 do 40 zamyslała wkrótce wyjść za mąż, mogłaby dojść do celu swego z wysoko wykształconym 50letnim mężem dobrego stanu, łagodnego dobrego charakteru, który przez świetną swą przyszłość zapewnić jej może najszcześniejsze życie.“
Na pewne tylko oferty odpowiadać się będzie. O listy uprasza się w języku francuskim i niemieckim, ostatnie jednak niemiecko-łacińskim pismem, franco poste restante Wrocław lit. Z. 42. (5078)
Dyskrecya zapewnia się na honor.

Pozostałość tegorocznych wiosennych paletotów itp. poleca po znacznie niższych cenach. Poznań. Rynek 63. **Robert Schmidt.** [4968] (dawniej Antoni Schmidt)

Wielki Skład futer
znajduje się [5108]
Wodna ul. 27,
Philippsohn Holz.

Sprzedaz konieczna
Królewski sąd powiatowy.
Wydział pierwszy.
Rawicz, dnia 3 marca 1868.
Ur. Teofilowi Wilkońskiemu należące w powiecie krobiskim położone dobra szlacheckie Krajewice, przez landszaftę oszacowane na 57,758 tal. 16 sgr. 8 fen. wedle taksy, mogącej być przejrzana wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w biurze naszym III maja być dnia 9 października 1868 r. przed południem o godzinie 11 w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedane.
Wierzyciele, dopominający się zapłaty z ceny kupna względem pretensyi realnej, niewynikającej z księgi hipotecznej, winni się zgłosić z swemi prawami do sądu subhastacyjnego. [1928]

Magistrat.
Obwieszczenie.
Konkurs kupiecki nad majątkiem kupcowej Emilii z Szafarkiewiczów Morgenstern otworzony został przez podział masy ukonieczony a wspólna dłużycielka została za nie uwinioną uznana. [5121]
Królewski sąd powiatowy.
Wydział dla spraw cyw.

An die Damen-Welt.
Für ein sehr vortheilhaftes Geschäft, welches Eigenthum und ohne Concurrenz ist, das durch einen 4maligen Umsatz im Jahre einen jährlichen Gewinn von circa 3 bis 400% erzielt, wird eine Theilnehmerin (Fräulein oder Wittve) mit einem Capital von 2 bis 5000 Thlr. unter folgenden Bedingungen gesucht:
1) Das Capital wird gegen jeden Verlust geschützt; 2) 6% jährliche feste Zinsen; 3) 10% Dividende vom reinen Gewinn des Jahres, oder ohngefähr 40% in Betreff des gegebenen Capitals; 4) die Theilnehmerin hat sich in keiner Weise zu beschäftigen und kann ohne Sorgen sich ihres Gewinnes erfreuen.
„Wenn eine reflectirende vermögende unabhängige Dame von 30 bis 40 Jahre alt, gesonnen sein würde in Kürze zu heirathen, könnte sie ihr Ziel erringen mit einem hochgebildeten 50jährigen Manne, von Stande, sanftem guten Character, der durch seine brillante Zukunft ihr das glücklichste Leben zusichern kann.“
Nur fest entschlossene Offerten werden beantwortet. Briefe werden erbeten umgehend in französischer auch deutscher Sprache, letztere jedoch in deutsch-lateinischen Lettern, franco poste restante Breslau Litt. Z. 42.
Verschwiegenheit wird auf Ehre versprochen.
Polecając łaskawym względem publiczności polskiej mój
Hôtel de la Paix
(3256)
w Berlinie pod Lipami 43.
ręczę z mej strony za dobrą kuchnią, wszelkie wygody i przystępne ceny.
J. Benoist.
Miałko meloną parowaną mąkę z kości, prepar. mąkę z kości i parowaną miałko meloną mąkę z rogów, ostatnia stosowna mianowicie do mierzwięcia łąk, poleca Fabryka parowej mąki z kości na przedmieściu Rüst. Głogów, kantor Schulstrasse 23. [4923]

Młyn
mój wodny o jednym ganku mącznym i jałgelniku, 171 morgów dobrej roli i łąk, z dobremi budynkami, wolnym pastwiskiem w lasach królewskich, oraz z żyjącym i martwym inwentarzem, mam zamiar natychmiast z wolnej ręki sprzedać.
Cena kupna wynosi 9500 tal. z połową zaliczki, a reszta do ugody.
Blizszych wiadomości zasięgnąć można u mnie samego na frankowane listy lub osobie. [5118].
Młyn Nagórnik przy Gasawie.
Ernest Kiehn.

Drelich do chmielu,
w najczystszy gatunku,
Miechy do maki,
Letnie dery na konie. [4994]
Dery podróżowe,
Koldry watawane,
Dery do spania,
poleca jak najtaniej
Poznań. Rynek No. 63.
Robert Schmidt,
(dawn. Antoni Schmidt).

Do M. S.
Stój Maciej! stój co broisz?
Zastanów się proszę:
Czas Ci rzucić zgnębne siodło,
A przypomnieć swoje godło!
I zimnej krwi - rozgwi potrosze
Znowu żądy nie zawadzi.
Przyszłość świetna, co ją stroisz
Sobie w duszy w róże, kwiaty,
Ta nie nowa, ale dawnej starzy daty.
Poznasz i Ty po niewczasie, że jeździć tyle,
Zwłaszcza na szlachetnej, ognistej kobylicy,
Rzecz to nie Tobie bezpieczna!
..... Poznasz, że można się odparzyć,
Wstydu, sromu, wilka suchego nabawić,
A tego skosztować nie radzi... [5135]
..... **Doświadczyłski z Buku.**
Bonie Francuzce wskazuje miejsce ekspedycy Dziennika Poznańskiego. (5049)

Magistrat.
Obwieszczenie.
Konkurs kupiecki nad majątkiem kupcowej Emilii z Szafarkiewiczów Morgenstern otworzony został przez podział masy ukonieczony a wspólna dłużycielka została za nie uwinioną uznana. [5121]
Królewski sąd powiatowy.
Wydział dla spraw cyw.

Eau dentifrice des Cordilières
leczy szybko i radykalnie najwzrostniejszy ból zębów i wszelkie cierpienia od zębów pochodzące. Użycie codzienne tej wody, jak również **Proszku Kordylierskiego** zabezpiecza na zawsze zęby od pruchnięcia. [2434]
Skład główny w Paryżu przy ulicy Rivoli 33; w Poznaniu w aptece p. **Dra Maniewicza**; w Krakowie w aptece p. **Mieczysława**; w Warszawie w aptece p. **Gallego**

Aukcja.
W czwartek, dnia 27 sierpnia przed południem o 11 godzinie sprzedawac będą najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą przy **Zydowskiej ulicy w nowej bocznej miejscy do siedzenia** No. 145 i 146. [5134]
Rychlewski, król. komisarz akcyj.

100 do 200
maciór zdalnych do chow i kilka baranów pragnabyć z lepszych owczarni Księstwa, gdzie nie ma ani wiele tłuszczy w wełnie ani domięszami krwi rambouilletów - i proszę łaskawe oferty.
Łyskowski,
w Mileczewach per Jabłonowo (Westpreussen). (5119)

Do M. S.
Stój Maciej! stój co broisz?
Zastanów się proszę:
Czas Ci rzucić zgnębne siodło,
A przypomnieć swoje godło!
I zimnej krwi - rozgwi potrosze
Znowu żądy nie zawadzi.
Przyszłość świetna, co ją stroisz
Sobie w duszy w róże, kwiaty,
Ta nie nowa, ale dawnej starzy daty.
Poznasz i Ty po niewczasie, że jeździć tyle,
Zwłaszcza na szlachetnej, ognistej kobylicy,
Rzecz to nie Tobie bezpieczna!
..... Poznasz, że można się odparzyć,
Wstydu, sromu, wilka suchego nabawić,
A tego skosztować nie radzi... [5135]
..... **Doświadczyłski z Buku.**
Bonie Francuzce wskazuje miejsce ekspedycy Dziennika Poznańskiego. (5049)

Magistrat.
Obwieszczenie.
Konkurs kupiecki nad majątkiem kupcowej Emilii z Szafarkiewiczów Morgenstern otworzony został przez podział masy ukonieczony a wspólna dłużycielka została za nie uwinioną uznana. [5121]
Królewski sąd powiatowy.
Wydział dla spraw cyw.

Eau dentifrice des Cordilières
leczy szybko i radykalnie najwzrostniejszy ból zębów i wszelkie cierpienia od zębów pochodzące. Użycie codzienne tej wody, jak również **Proszku Kordylierskiego** zabezpiecza na zawsze zęby od pruchnięcia. [2434]
Skład główny w Paryżu przy ulicy Rivoli 33; w Poznaniu w aptece p. **Dra Maniewicza**; w Krakowie w aptece p. **Mieczysława**; w Warszawie w aptece p. **Gallego**

Aukcja.
W czwartek, dnia 27 sierpnia przed południem o 11 godzinie sprzedawac będą najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą przy **Zydowskiej ulicy w nowej bocznej miejscy do siedzenia** No. 145 i 146. [5134]
Rychlewski, król. komisarz akcyj.

100 do 200
maciór zdalnych do chow i kilka baranów pragnabyć z lepszych owczarni Księstwa, gdzie nie ma ani wiele tłuszczy w wełnie ani domięszami krwi rambouilletów - i proszę łaskawe oferty.
Łyskowski,
w Mileczewach per Jabłonowo (Westpreussen). (5119)

Do M. S.
Stój Maciej! stój co broisz?
Zastanów się proszę:
Czas Ci rzucić zgnębne siodło,
A przypomnieć swoje godło!
I zimnej krwi - rozgwi potrosze
Znowu żądy nie zawadzi.
Przyszłość świetna, co ją stroisz
Sobie w duszy w róże, kwiaty,
Ta nie nowa, ale dawnej starzy daty.
Poznasz i Ty po niewczasie, że jeździć tyle,
Zwłaszcza na szlachetnej, ognistej kobylicy,
Rzecz to nie Tobie bezpieczna!
..... Poznasz, że można się odparzyć,
Wstydu, sromu, wilka suchego nabawić,
A tego skosztować nie radzi... [5135]
..... **Doświadczyłski z Buku.**
Bonie Francuzce wskazuje miejsce ekspedycy Dziennika Poznańskiego. (5049)

Magistrat.
Obwieszczenie.
Konkurs kupiecki nad majątkiem kupcowej Emilii z Szafarkiewiczów Morgenstern otworzony został przez podział masy ukonieczony a wspólna dłużycielka została za nie uwinioną uznana. [5121]
Królewski sąd powiatowy.
Wydział dla spraw cyw.

Eau dentifrice des Cordilières
leczy szybko i radykalnie najwzrostniejszy ból zębów i wszelkie cierpienia od zębów pochodzące. Użycie codzienne tej wody, jak również **Proszku Kordylierskiego** zabezpiecza na zawsze zęby od pruchnięcia. [2434]
Skład główny w Paryżu przy ulicy Rivoli 33; w Poznaniu w aptece p. **Dra Maniewicza**; w Krakowie w aptece p. **Mieczysława**; w Warszawie w aptece p. **Gallego**

Aukcja.
W czwartek, dnia 27 sierpnia przed południem o 11 godzinie sprzedawac będą najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą przy **Zydowskiej ulicy w nowej bocznej miejscy do siedzenia** No. 145 i 146. [5134]
Rychlewski, król. komisarz akcyj.

100 do 200
maciór zdalnych do chow i kilka baranów pragnabyć z lepszych owczarni Księstwa, gdzie nie ma ani wiele tłuszczy w wełnie ani domięszami krwi rambouilletów - i proszę łaskawe oferty.
Łyskowski,
w Mileczewach per Jabłonowo (Westpreussen). (5119)

Do M. S.
Stój Maciej! stój co broisz?
Zastanów się proszę:
Czas Ci rzucić zgnębne siodło,
A przypomnieć swoje godło!
I zimnej krwi - rozgwi potrosze
Znowu żądy nie zawadzi.
Przyszłość świetna, co ją stroisz
Sobie w duszy w róże, kwiaty,
Ta nie nowa, ale dawnej starzy daty.
Poznasz i Ty po niewczasie, że jeździć tyle,
Zwłaszcza na szlachetnej, ognistej kobylicy,
Rzecz to nie Tobie bezpieczna!
..... Poznasz, że można się odparzyć,
Wstydu, sromu, wilka suchego nabawić,
A tego skosztować nie radzi... [5135]
..... **Doświadczyłski z Buku.**
Bonie Francuzce wskazuje miejsce ekspedycy Dziennika Poznańskiego. (5049)

Magistrat.
Obwieszczenie.
Konkurs kupiecki nad majątkiem kupcowej Emilii z Szafarkiewiczów Morgenstern otworzony został przez podział masy ukonieczony a wspólna dłużycielka została za nie uwinioną uznana. [5121]
Królewski sąd powiatowy.
Wydział dla spraw cyw.

Eau dentifrice des Cordilières
leczy szybko i radykalnie najwzrostniejszy ból zębów i wszelkie cierpienia od zębów pochodzące. Użycie codzienne tej wody, jak również **Proszku Kordylierskiego** zabezpiecza na zawsze zęby od pruchnięcia. [2434]
Skład główny w Paryżu przy ulicy Rivoli 33; w Poznaniu w aptece p. **Dra Maniewicza**; w Krakowie w aptece p. **Mieczysława**; w Warszawie w aptece p. **Gallego**

Aukcja.
W czwartek, dnia 27 sierpnia przed południem o 11 godzinie sprzedawac będą najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą przy **Zydowskiej ulicy w nowej bocznej miejscy do siedzenia** No. 145 i 146. [5134]
Rychlewski, król. komisarz akcyj.

100 do 200
maciór zdalnych do chow i kilka baranów pragnabyć z lepszych owczarni Księstwa, gdzie nie ma ani wiele tłuszczy w wełnie ani domięszami krwi rambouilletów - i proszę łaskawe oferty.
Łyskowski,
w Mileczewach per Jabłonowo (Westpreussen). (5119)

Do M. S.
Stój Maciej! stój co broisz?
Zastanów się proszę:
Czas Ci rzucić zgnębne siodło,
A przypomnieć swoje godło!
I zimnej krwi - rozgwi potrosze
Znowu żądy nie zawadzi.
Przyszłość świetna, co ją stroisz
Sobie w duszy w róże, kwiaty,
Ta nie nowa, ale dawnej starzy daty.
Poznasz i Ty po niewczasie, że jeździć tyle,
Zwłaszcza na szlachetnej, ognistej kobylicy,
Rzecz to nie Tobie bezpieczna!
..... Poznasz, że można się odparzyć,
Wstydu, sromu, wilka suchego nabawić,
A tego skosztować nie radzi... [5135]
..... **Doświadczyłski z Buku.**
Bonie Francuzce wskazuje miejsce ekspedycy Dziennika Poznańskiego. (5049)

Magistrat.
Obwieszczenie.
Konkurs kupiecki nad majątkiem kupcowej Emilii z Szafarkiewiczów Morgenstern otworzony został przez podział masy ukonieczony a wspólna dłużycielka została za nie uwinioną uznana. [5121]
Królewski sąd powiatowy.
Wydział dla spraw cyw.

Eau dentifrice des Cordilières
leczy szybko i radykalnie najwzrostniejszy ból zębów i wszelkie cierpienia od zębów pochodzące. Użycie codzienne tej wody, jak również **Proszku Kordylierskiego** zabezpiecza na zawsze zęby od pruchnięcia. [2434]
Skład główny w Paryżu przy ulicy Rivoli 33; w Poznaniu w aptece p. **Dra Maniewicza**; w Krakowie w aptece p. **Mieczysława**; w Warszawie w aptece p. **Gallego**

Aukcja.
W czwartek, dnia 27 sierpnia przed południem o 11 godzinie sprzedawac będą najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą przy **Zydowskiej ulicy w nowej bocznej miejscy do siedzenia** No. 145 i 146. [5134]
Rychlewski, król. komisarz akcyj.

100 do 200
maciór zdalnych do chow i kilka baranów pragnabyć z lepszych owczarni Księstwa, gdzie nie ma ani wiele tłuszczy w wełnie ani domięszami krwi rambouilletów - i proszę łaskawe oferty.
Łyskowski,
w Mileczewach per Jabłonowo (Westpreussen). (5119)

GOSPODARSTWO, PRZEMYSŁ I HANDEL.

(J.) Rok 1868 długo pamiętny będzie gospodarzom, już to z powodu nadzwyczajnie wczesnego sprętu, już też z powodu suszy, wypalenia pastwisk i zupełnego braku zielonej paszy.

Der schwerste Kummer ist immer der Nahrungskummer, mówi Niemiec, a jabył powiedział, że najgorszy brak w rolnictwie jest brak paszy.

Zawczasu klęsce tej zapobiedz byłoby znakomita roztrzęsłość gospodarza. Lecz jak się wziąć do dzieła? Mojem zdaniem jest to zadanie niemożliwe, a przynajmniej tylko w nader skromnych rozmiarach.

Niedorzeczne jest w dzisiejszych stosunkach dawniejsze orzeczenie, iż dobry gospodarz winien mieć trzy zapasne żniwa: jedno na polu, drugie w stodole i spichrz, trzecie w kantorku.

Jak okropną gospodarczą klęską jest brak paszy, przykład liczbami poparty najskrajwiej wykaże. Weźmy więc tysiącogłową, w której obszarze jedna dziesiąta łąk się znajduje. Jeżeli w wiosce tej tylko o jedną piątą (20 p.) mniej jax w roku normalnym sprzątnię się paszy zielonej, słomy siana i okopowin, to brak ten wynosi około 2400 centnarów wartości siana, czyli przede wszystkim centnarów wartości żyta, zatem o tyle mniej sprzedaż można.

Trudno niesie, że lata 1827, 1826, 1834, 1842 i 1857 odznaczały się brakiem paszy, choć nie w tych rozmiarach, w jakich rok 1868 grozi. Dostępne mi urywki z literatury różniczej lat onych uczą, iż wszelkie przeciw klęsce tej użyte środki po prostu okazały się poronionemi paliatywami.

Nie tu miejsce, podobne powyższym środki pastewne szczegółowej poddać krytyce, to tylko nadmienić, iż na pochwałę naszych gospodarzy, perzu nie wiele, że nać kartoflana krótka i zwiedła, koniczynka wypalona, a liście zwiedle i skurczone, każdy na przechadze nawet przekonac się może.

Środek jedyny przeciw zbliżającej się klęsce: żywienie jednostajne przez cały przeciąg zimy, a do tego potrzeba z jednej strony starannie obliczyć ilość całkowitą wyprodukowanej paszy, z drugiej rozstrzygnąć, czy ilość potrzebnej paszy jest większa od produkowanej, na poręce dzienne. Ilość zaś hodowalę mającego inwentarza oprzeć ściśle na ilości wyprodukowanej paszy, lub na ilości, jaką z łatwością dokupić można.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

* Ziemiańska No. 34 wyszedł z druku i zawiera: Pogląd na stosunki gospodarstwa wiejskiego na Podolu i inne, od czasu zaboru aż do 1849 r. M. Jackowski. (Dalsze) — Projekt rachunkowości skróconej i zastosowania jej do gospodarstwa wiejskiego z dodaniem wzorów do prowadzenia. (Dalszy ciąg) — Kilka słów o ugorze i pod jakimi warunkami powinien być zatrzymany w rotacji płodozmiany. (Dalsze) K. — O tuszowaniu wełny. K. — Urzędowe tymczasowe zestawienie wypadku żniw tegorocznych.

z niemi. Dla zrozumienia tak bogatego rozwoju roślinności potrzeba przypuścić, że istnieć musiała wtedy atmosfera gorąca, przesycona zarazem obfitą wilgocią, przepelniana też lądami, niewiele z wód wylchone; że wreszcie kwas węglowy zapelniał wówczas powietrze w daleko większej ilości, niż obecnie. Formacja warstw węgla z pokładami gliny łupkowej i ławcami piaskowca może być porównana do naszych torfisk, tylko naturalnie zalega nieporównanie szersze przestrzenie. Niektóre jej pokłady dochodzą rozległości tak wielkiej, jak cała Francja. Rozciągłość ich pozwala wymierzać czas, w jakim się one wyformowały. Rachunek i doświadczenia okazały: że jeden hektar (1 morg 218 pretów polskich) puszcy, najgęstszym, odwiecznym lasem zarosł, dałby tylko warstwę węgla na pół cala grubą, przy jednakowym wszędzie rozpostarciu. Zważywszy teraz, że znajdujemy warstwy węgla trzysta pięćdziesiąt stóp polskich grubości dochodzące, a dodając do tego warstwy piasku i gliny, oddzielające nas od materjału opałowego, grubość pokładu dosięgnie dwóch tysięcy ośmdziesiąt stóp polskich, niekiedy nawet dwaście tysięcy pięćset stóp. Liczby te wskazują, jak ogromne cykle czasu upłynęły musiały do wytworzenia pokładów węglowych, których grubość dziś nas zdumiewa. Niektórzy geolodzy czas wyformowania się owych pokładów na 9,000,000 lat obliczają. Z niemiernych zapasów węgla, nagromadzonego w głębiach ziemi, dziś korzystamy, zaspokajamy tysiączne nasze potrzeby, nie wiele się troszcząc o następstwa tak nieogrodnej eksploatacji. Ze gospodarstwo to było i jest nieopatrzne, najlepiej dowodzi rachunek. W ciągu jednego roku 1866 wydobyto węgla ze wszystkich kopalni starego i nowego ładu blisko 4,000,000,000 centnarów. Ze spalania tak ogromnej masy węgla ilość kwasu węglanego, pływającego w atmosferze, dochodziłaby 304 miliardów metrów kubicznych. Jeżeli teraz zwrócimy uwagę, że konsumpcja węgla, od powiednio do rozwoju przemysłu, corocznie wzrastać musi, przedstawiamy się dziwić obawie ludów, przewidujących bliskie tego materjału opałowego wyczerpanie. Anglicy już obliczyli, że po upływie dwóch wieków zasoby owe całkiem znikną, że atmosfera uleże może zmianom przez nadmierny do niej napływ węgla i suszą sobie dziś mózgi nad wynalezieniem nowego materjału opałowego dla przyszłych pokoleń. G. P.

* MĄKA. Berlin, 21 sierpnia. Mąka pszenna Nr. 0 5/8 - 1/2 tal., Nr. 0 i 1 5/8 - 5 tal.; rżana Nr. 0 4/4 - 4 tal.; Nr. 0 i 1 4 - 3 1/2 tal. pl. za cent. z miecchem. Poznań, 22 sierpnia. Mąka pszenna No. 0 6 - 6 1/2 tal. No. 0 i 1 5/8 - 3/2 tal., mąka rżana No. 0 4 - 4 1/2 tal., No. 0 i 3 1/2 - 5/2 tal. pl. za cent. bez akcyzy.

Przybyli do Poznania dnia 22 sierpnia. BAZAR. Trzeciaki z rodziną z Król. Polsk., Skrzydlewski z rodziną z Dzierżazna, Jezierni, Bronikowski i Bogusławski z Król. Polsk., Januszkiewicz z Galicyi. HOTEL DU NORD. Hr. Krukowiecka z Warszawy. STERNA HOTEL EUROPEJSKI. Busch z Moguncyi, Seligberger z Berlina. MYLIUSA HOTEL DREZDZENSKI. Martini z Łukowa, Krüger z Szczecina. HERWIGA HOTEL RZYMSKI. Materne z Chwałkowa, Walz z Góry. HOTEL POD CZARNYM ORZEŁEM. Cichowicz z rodziną z Rydlewa, Budziński z Pakrzy, Korytkowski z Zieleńca, dr. Pawłowski z Buku. TILSNERA HOTEL GARNI. Wiener z Wrocławia, Jeske z Starogrodu.

Wiadomości giełdowe.

Giełda berlińska, 21 sierpnia. Usposobienie giełdy dzisiejszej przy małym zrzu obrotie ustaliło się stanowczo za nadejściem lepszych kursów wiedeńskich a w równym stopniu rozszerzył się i ożywił obrot bardzo.

Walory pruskie: Dobra pożyczka pstwa (4 1/2%) 97 plac. Poż. pstwa z r. 1859 (5%) 103 1/2 plac. Obł. pstwa (4 1/2%) 83 1/2 plac. Poż. pstwa prem. z r. 1856 (3 1/2%) 119 1/2 plac. Lit. zast. z Zach.-arusk. (3 1/2%) 78 plac. do (4%) 83 1/2 plac. do (4 1/2%) 91 1/2 plac. Poż. nowe (4%) 85 1/2 plac. Lit. rent. Pozn. (4%) 83 1/2 plac. Prusk. (4%) 83 1/2 plac.

Walory zagraniczne: Austr. rētal. (5%) 50 1/2 plac. Poż. narod. (5%) 55 1/2 plac. Losy z roku 1854 (4%) 70 plac. Losy kredyt. z r. 1858 80 1/2 plac. Losy z r. 1860 (5%) 75 1/2 plac. Losy z r. 1864 (4%) 56 1/2 plac. Poż. w srebr. z r. 1864 (5%) 61 plac. Rosyjsk. pożycz. prem. z roku 1864 (5%) 114 1/2 plac. Rosyjsk.-obl. skarb. (4%) 67 1/2 plac. Polsk. certif. Lit. A. po 300 złp. (5%) 92 plac. do cząstki po 500 złp. (4%) 97 1/2 plac. Polsk. listy zast. 3 em. w rs. (4%) 65 1/2 plac. Listy likw. 56 1/2 plac. Włok. pożycz. (5%) 52 - 1/2 plac. Amer. pożycz. (6%) 75 1/2 plac. Akcyje kolei żelaz. Kol. mind. 128 1/2 plac. Gal.-Kar. Indwik 92 1/2 plac. Austr. franc. 145 1/4 - 3/4 plac. Warsz.-wiel. 59 1/2 plac. Banki itd. Austr. cred. mob. 93 - 2 1/2 plac. Pozn. prem. 102 plac. Szląsk. stow. bank. (4%) 116 plac. Certyf. hip. Hübnera (4 1/2%) 100 1/2 plac. Hansem. (4 1/2%) 89 plac. Henkel (4 1/2%) 90 plac. Meinig. (4 1/2%) 86 plac.

Kurs gotówki i pap. pien. Frdr. prusk. 114 plac. ldr. 111 1/2 plac. suweryni 6 2 1/2 plac., nap. 5 13 plac. półpimper. — plac. doll. 1 1 1/2 plac. Ziota w sztabach fint celny 466 3/4 plac. Srebra funt celny — plac. Zagraniczne bank. 99 1/2 plac. Austr.-bank 89 plac. Rosyjsk. bank. 83 plac. — Dyskonto bankowe 4.

Pszennica: 2100 funt w miejscu 70-84 tal.; pszenka biała polska 90 tal. plac.; 2000 funt. da sierp. 65 1/2 - 65 wrzes.-paźd. 64 - 1/2 - 1/2 plac. paźdz.-listop. 63 1/2, żąd. listop.-grud. 62 kwiec.-maj 63 1/2 tal. plac. Zyto: 2000 funtów w miejscu 52-59 tal.; nowe 56 1/2 - 56 1/2 wyborowe 57 tal. plac.; na sierpnie 54 1/2 - 55 1/2 wrzes.-paźd. 53 1/2 - 53 1/2 paźdz.-listop. 51 1/2 - 51 1/2 listop.-grud. 50 1/2 - 1/2 na wiosnę 50 1/2 - 50 tal. plac. Jęczmień: 1750 funt. mały i wielki 44-54 tal. Owies: 1200 funt. w miejscu 30-35 tal.; szlaski 32 1/2 - 33 pomorski 33 tal. pszeno: na sierp. 82 wrzes.-paźd. 81 - 1/2 plac. paźdz.-listop. 81 żądano listop.-grud. 80 1/2 nom. na wiosnę 81 tal. plac. Groch 2250 funt. do gotow. 65-72 tal., na paszę 58-63 tal. Rżep: 1800 funt. 75-79 tal. Rżepik: 74-78 tal. Olej rzepiowy: 100 funt. w miejscu 9 1/2 tal. żąd.; na sierp. i sierp.-wrzes. 9 1/2 plac. i żąd. wrzes.-paźd. 9 1/2 - 1/2 plac. paźdz.-listop. 9 1/2 plac. 1/2 żąd. listop.-grud. 9 1/2 tal. Olej lniany: 100 funt. w miejscu 12 tal. Okowita: 8000 % Trallesa w miejscu bez beczki 19 1/2 tal. na sierpnie i sierp.-wrzes. 18 1/2 - 1/2 plac.; wrzes.-paźd. 18 - 17 1/2 paźdz.-listop. 17 1/2 - 1/2 listop.-grud. 17 1/2 - 1/2 grucz.-stycz. 17 1/2 - 1/2 kwiecień-maj 17 1/2 - 1/2 tal. plac.

Giełda wrocławska, 21 sierpnia. Zyto: 2000 funt. ceny niższe; na sierp. 50 1/2 - 3/8 tal. pl., sierp.-wrzes. 50 1/2 plac., wrzes.-paźd. 50 - 49 1/4, paźdz.-list. 49, listop.-grud. 48 1/2, kwiec.-maj 48 1/2 tal. pl. i żąd. Pszenica: na sierp. 67 tal. żąd. Jęczmień: na sierp. 53 1/2 tal. żąd. Owies: na sierp. 47 tal. żąd. Rżep: na sierp. 82 tal. żąd. Olej rzepiowy: ceny mało zmienione; w miejscu 9 1/2 tal. żąd., na sierp. i sierp.-wrzes. 9 1/2 plac., wrzes.-paźd. 9 plac., paźdz.-list. 9 1/2 plac., 1/2 plac. listop.-grud. 9 1/2 plac., 1/2 plac. kwiec.-maj 9 1/2 tal. plac. Okowita: ceny słabe; w miejscu 19 tal. żąd., 18 1/2 plac., na sierp. 18 1/2, sierp.-wrzes. 18 1/2 - 1/2 plac., wrzes.-paźd. 17 1/2, paźdz.-list. 17 1/2, kwiec.-maj 17 1/2 plac.

Table with 4 columns: Na targu, pszenka, śród, pośled. and 4 rows of price data for various goods like pszenka biała, żyto, jęczmień, owies, groch, rżep, rżepik zimowy.

Nadesłano. Dalszy ciąg pism pochwalnych od 20 lat.

Do liweranta nadwornego pana Jana Hoffa w Berlinie Nowa Wilhelmowa ulica 1. Berlin, 4 lipca 1868. Zona moja cierpi już od 3 tygodni na uporczywy kaszel, da czego z zaufaniem uciekam się do pańskiego wysoku słodowego. Kohl, piekarsk, Elisabethstrasse 33. — Koethen, 8 lipca 1868. Proszę Pana uprzejmie o ponowne przesłanie mi za 5 tal. pudełka wybornego swego piwa słodowego i to jak najspieszniej! ile można, ponieważ przesyłam przez załączkę pocztową itd. Albrecht, dyrektor seminarium. — Baruth, star. data. Proszę o przesłanie zachwalanej powszechnie słodowej czekolady zdrowia. W skutek ciężkiej choroby czuję się bardzo osłabionym, — lekarz mi ją przepisał. H. Krüger, oberzysta. — Zamek Ogrose pod Kalawą, st. data. W Pana proszę o przesłanie swej tak uznanej słodowej czekolady zdrowia. Pierwszą próbkę tak wybornie skutkowałą, że nie mogę nie wypowiedzieć Panu mego serdecznego podziękowania za ten znakomity fabrykat. A. Voigt.

Ostrzega się przed sfałszowaniami! Wszystkie w całym świecie sławne fabrykaty słodowe Jana Hoffa mają zawsze w zapasie: Skład główny w Poznaniu u Braci Plessner, Rynek 91, skład uboczny u R. Neugebauer, Plac Wilhelmowski 10, u Th. Wohlgemutha w Wągrówcu, u A. Podgórskiego w Nakle, u J. S. Lewinsohna w Bydgoszczy i u Ernesta Teppera w Nowymtomyslu. [5038.]

Nadesłano. Ekspedycja anonów dziennikarskich G. L. Daube & Comp. w Frankfurtu n. M., Stuttgartu, Hamburgu i Brukseli, wydała nowy, z największą starannością ułożony katalog dzienników. Takowa rozsyła doniesienia do wszystkich w Niemczech, całej Europie i innych częściach świata wychodzących dzienników, pism czasowych i t. d.

KORESPONDENCYA REDAKCYI. Pana J. z Grz. w Trzcinicy: Prosimy o prośbę.

owemu z zamknięcia wypuszczonym, a ministrowi przysłała każdego czasu powołać go do odsiedzenia w więzieniu wyznaczonych czasu. Skazaniec nie tylko w skutek nowej sędziennej zbrodni dobrodziejstwa uropo, ale już samego ganie z podejrzany ludźmi wystarcza, aby mu wolność odezłanką na nowo w więzieniu. Ze jednak, jakśmy to powiedzieli, na podstawie podejrzeń aresztować nie wolno, prawo niniejsze istnieje jedynie na papierze, i urlopowanie równa się prawie uwolnieniu, co Anglicy „free pardon“ nazywają. Ażby system taki urlopowania był korzystnym, prakm i do przeprowadzenia możebnym, należałoby naprowadzić więźnia na drogę zupełnej poprawy, i mieć o takowej doprzezwiedzenie. Rzecz ta nasuwa nie mało trudności, tego, że zbrodniarzowi angielskiemu życie występne staje się natura, powtórze, że nie można nigdy dostatecznie się nać o poprawie skazańców, pozostających w więzieniu. Dołali oni bowiem obłudę do wysokiego rozwoju, — a im im bardziej doświadczony zbrodniarz, tem lepiej umie się wać i udawać świętoszka, aby tym sposobem wydoszcz się ienia i na nowo prowadzić swoje rzemiosło. Tak więc najotry w krótkim czasie w murach więziennych stają się ch przelotnych bohaterami cnoty na to tylko, aby mieć goce do nowych występków. Nie mało znajduje się w Angli, którzy większą część życia w więzieniu spędzili, i tak niego przyzwyczaili, że je kochają jak drugą ojczyznę. Nie taki przemawia zwykle do imnego, który uwolniony, podostaje się do więźnia, słowami ewangelii: „Oto syn rawni powraca w dom ojca swego, na część i przywitanie leży rżarnę kozy i cielęta“. Często najniepoprawniejsi się do niego nie wchodzą nigdy w kolizję z dyscypliną. — W okresie od dnia 1 października 1853 aż do 31 1861 r., w których siedmiu latach system urlopowania kwitwójcy, znajdujemy 9180 wypadków uwolnienia czasowego, owego, a z tych w 884 razach cofnięto w skutek złego wania się podobne uwolnienie, a w 1090 dopuścili się u-lonowej zbrodni. Jak trudno jest jednak takiemu czasowo wólmonemu znaleźć uczciwe źródło do życia! Obcy dla ich, odepchnięty przez społeczeństwo, przyjmowany wszędniechęcią i niedowierzaniem, nie dziw, że w uściskach nie-przeranej niedoli przypomina sobie dnie przeszłości, i nie próżnie się nagabywaniem wszelkiego rodzaju pokus, popada dawny i staje się zbrodniarzem. Taki Ticket-of-leave-man ma rolę w angielskich powieściach i ludowych dramatach iecionemym materjałem i wdzieżną dla autorów kreatora. tku kładziono za warunek, aby urlopowany od czasu do przedstawiał się właściwym władzom i niejako w ten spo- ciągła zostawał kontrola, na takie rozporządzenie odpow- skazańcy: „Pragniemy żyć uczciwie, lecz nie możemy znago, coby nam podał sposób do życia i zabezpieczyć od głodowej. Konstabel jest najrozumnym naszym nieprzyja- przesyłając na nas jak pies nieznaną zwierzę i obwiesz- cającemu całemu, cośmy za jedni i tym sposobem oddaje nas na pogardy i obrzydzenia. Jeżeli więc jeszcze żądają, abyśmy i policyi przedstawiali i w ten sposób przeszłość naszą światu głośni, w takim razie nie nam nie pozostaje, jak albo umrzeć z głodu“. Powyższe twierdzenie wcale jest nie- nionem, tak więc projektowana kontrola upadła sama przez igły nie zdołała wejść w życie. Jeden z takich urlopowa- braku innoce zatrudnienia, założył w Londynie szkołę skła, i dźiada mu się dobrze, bo znalazł licznych adeptów oiga, którzy spieszyli tutaj, aby zacerpnąć nauk przyzo- zych i teoretycznie zbadać tajemnice zakazanego komu- Innego znowu aresztowano, gdy po wielu dokonanych ach miał już postubić jednę z najmatniejszych panien. zcherpaniu wszelkich środków tak surowych jak i łagodnych, dziś znalazła się w tem położeniu, że właściwie nie wie, poczęć z zbrodniarzem? Zatrzymać ich w więzieniu zna- se, co ogromnie ciężarami skarb obarczyć i miliony wy- państwu przysperzyć; urlopowaniem ich znowu społecz- przyzada się krzywdę, które narzalone jest ze strony cz- wolnionych na liczne i dotkliwie niebezpieczeństwa. Bez- za surowość nie wiele w Anglii liczy zwolenników, środki łagodne, które reprezentuje Ticket-of-leave-system nie przy- żądanych owoców i zachwały mocno wiarę w poprawę arzy i odrodzenie się ich zupełne pod wpływem powyż-ystemu. Czy jednak nieudale pierwsze próby mają być na przetrzeźnia się na przeczwne pole i zaniechania tak tarnego i ze wszelkimi miar postępowego sposobu traktowania nych? Na to każdy będzie umiał sobie odpowiedzieć w du- stępi i wywilizacji. Polowa w Anglii jest już od dawna w- dnem państwie być powinna, nie narzędziami, w ręku ludzi ch u steru, lecz środkami obrony całego społeczeństwa, tylko dla tych, którzy weszli w kolizję z instytucjami niemi przez naród i poważyli się wrogo przeciw nim wy- Gdyby kto zapytał, jak to być może, aby władza panu- gła się ostatek bez tej instytucji? — to odpowiedni na to: się ostatek, jeżeli udzielonemu narodowi swobodami i niekła- mi koncesjami umiała sobie zdobyć to, co jest potężniejszą zyskiwie policyi i zbrojne armie, to jest sympatją całego Cz.

Magistrat. Obwieszczenie. poniedziałek, 24 i we rek, 25 sierpnia b. r. od- cie się w Śremie drugie- owincjonalne strze- nie, na które wszystkie giełdy- eckie się zaprasza. (5070) rem, 18 sierpnia 1868.

Sprzedż konieczna. wski sąd powiatowy w Śremie. Wydział pierwszy. Dnia 2 czerwca 1868 roku. szlachcka Morka, w powiecie śrem- polozona, Florentyna Wilkowskiej u Bojanowskiej własna, oszacowana 599 tal. 14 sgr. 8 fen. wedle tak- był przyjeżdżać wraz z wykazem- zym i warunkami w registraturze, 4 lutego 1869 przed pol- o godzinie 11- wzykłem posiedzeń sądowych- nych, którzy dla pretensyi realnej,- zająć się z księgi hipotecznej. za- nia z ceny kupna poszukują, winni- swoja pretensya do sądu zgłosić. (4036).

Na dni 21 sierpnia umarł mąż mój Jan Rebarz, o czym zawiadamiam krewnych i znajomych. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek o godzinie 5 po południu z lazaretu miejskiego, na który zapraszają. Żona i dzieci. (5111)

Sprzedż muzykalio w Abonam. na muzykalia pod najkorzystniejszemi warunkami polecają Ed. Bote i G. Bock, nadworny handel muzykalio w, Poznań, ul. Wilhelmowska 21. (5093).

Młodzieniec z odpowiedniemi wykształceniem znajduje miejsce jako uczeń w księgarni M. Leitgebna. (4972)

Młodzieniec z odpowiedniemi wykształceniem znajduje miejsce jako uczeń w handlu T. Luzińskiego. (5050)

Pomocnika handlowego, obecnym z prowadzeniem księzek, znajdzie zatrudnienie u S. Sobeskiego. (5101)

Pod No. 4 przy placu Mickiewicza są od św. Michała na piętrze do wynajęcia cztery pokoje, kuchnia, spiżarnia, sklep, góra i drewnik obok wodociągów, gazu, wspólnej pralni i góry do suszenia. Podobne mieszkanie o trzech pokojach jest także na 2 piętrze. (4883)

Przy Wilhelmowskim placu 13, jest od 1 października r. b. na drugim piętrze do wynajęcia kilka pokoi, jako też kilka lokalów sklepowych. (5104).

Aukcyja. W poniedziałek, dnia 24 sierpnia r. b. po południu od 3 godziny sprzedawac będzie publicznie najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę w gotówce w podwórzu przy Szerokiej ul. No. 11 rozmaite użyte się jeszcze dające drzewa, futra do drzew, okna, przedstawki, deski, drzewa, kaehle itd. (5067) Rychlewski, król. komisarz akcyj.

Aukcyja pozostałości. W poniedziałek, dnia 24 sierpnia r. b. przed południem od 9 godziny sprzedawac będzie publicznie w lokalu aukcyjnym przy Magazynowej ulicy No. 1 stoły, krzesła, łóżka, szafy, kanapy, pięć- ne uacznia ze szkła, porcelany i miedzi, dobra stolowa- bielizna, jako też sprzęty domowe i gospodarstwie. (5068) Rychlewski, król. komisarz aukcyj.

Grunt ogrodowy. 15a. mający przy Królowskiej ulicy 114 stóp a przy Wałowej ulicy 545 stóp frontu, położony w okolicy najzdrowszej, jest pod korzystnymi warunkami do sprzedania. Szczegółowy udział radca obrachunkowy p. Ehrhardt, Mała Ryerska ul. 7 i właściciel POZNAŃ. Henryk Mayer, Ogrodnik artystycz. i handl. i handlarz nasion. (5085)

Najwyższe ceny. plac za starą resp. z mody wyszłą garderobę meżką (5087) A. M. Winter, przy ul. Wilhelmowskiej No. 26, obok landszafy w podw.

Obicia. Rynek 90. Obicia w najnowszym guście sprzedaje w zwój od 2 sgr. począwszy. Budującym daje w razie większej potrzeby rabat odpowiedni. Próby na zewnątrz franko. Skuteczny środek przeciw wilgotnym ścianom. Rolezy, drażki do franek i potrzynmy- wozze ma zawsze w zapasie (5109) Natan Charig, Rynek 90.

Osoba w średnich latach, znająca dokładnie gospodarstwo wiejskie, kuchnią i bieliznę szyc, poszukuje miejsca za gospodynią zaraz lub od św. Michała. Blizsza wiadomość pod lit. D. D. Poznań, post rest. (5094)

Pozostałość tegorocznych wiosennych paletotów itp. poleca po znacznie niższych cenach. Poznań. Rynek 63. Robert Schmidt. (4968) (dawniej Antoni Schmidt).

Jan Specht, fabrykant broni w Poznaniu. Wielka Ryerska ulica No. 6 i 7. Polecam mój skład stencurów Chassepotta, lefoszówkę podług angielskiego i amerykańskiego systemu, igłówek własnego wynalazku, naboje i wszelkie przybory. (5011) Wszelkie reperacje także przyjmuję.

Broni myśliwska. fabrykat Józ. Offermanna puszkarka w Kolonii n. R. Jedyny medal w Bydgoszczy 1868. Pojedynki pocz. od 2 1/2 tal. Dubeltówki 5 1/2 „ „ „ damasc. i patent. „ 10 1/2 „ „ Lefoszówki 22 „ „ Rewolwery, stucery, przybory myśliwskie każdego rodzaju poleca w wielkim wyborze przy dwutygodniowej próbie i pod każdą gwarancją (4890) Józ Offermann filia, Królówiec w Pr. Tragh. Pulverstr. 18.

Towary z drzewa podobnego do kości słoniowej. Nowy artykuł. Fabryka A. Ostus w Waldheim w Saksonii. Towary galanterijne i zbytkowe i zabawki w najobfitszym wyborze, ceny najniższe, najgustowniejsze wykonanie z haftami i bez haftów i z malaturą. Skład wzorów w Lipsku na targ walny Petersstr. No. 8. (5090).

Świeże ham- burgsk. bydlin- ki odebraw. (5096)

T. Luziński. Prawdziwe cygara ha- wańskie wybrakowane są znowu na składzie w zapasie u Hugona Taterki, (5089) Kramarska ul. 19 (Keilera hotel).

Ananasy nadzwyczajnej wielkości poleca (5103) S. Sobeski.

Wysok słodowy R. Zimmermanna, równy zupełnie Hoffowemu a o połowę prawie tańszy poleca M. J. Kamiński, (5097) ulica Wilhelmowska No. 18.

Sławne od wieków, z pe- wodu swych znakomitych własności przez wie- le powag lekarskich zale- ciane (4889) Merseburgskie czarne gorzkie piwo poleca się niniejszemu jako uznany środek posilający. Cena ztąd butelki 4 sgr. przy frankowanym zwrocie butelki wynagradza się 6 fen. Sprzedajemy z drugą ręką odpowiedni rabat. Merseburg n. S., 1868. Karól Berger, browar miejski. Stosowne mianowicie do wywozu. (5090).

Grobla 31a są duże stancye do wynajęcia. [4618.]

Wielki Skład futer
znajduje się [5108]
Wodna ul. 27,
Philippsohn Holz.

Pokój z meblami lub też bez tych jest w Hotelu du Nord do wynajęcia. Blizsze szczegóły u [5102].
S. Sobieskiego.

Słodkie węgierskie winogrona odbierze dzisiaj pociągami
[5107] **A. Cichowicz.**

Ucznia z odpowiedniemi wykształceniem, poszukuje do handlu [5033].
J. Zapalowski,
[5033] w Poznaniu, ul. Wrocławska 35.

Strzelecka ul. 3b jest **lilka pomieszczenia** o 2 i 3 pokojach wraz z kuchnią od 1 października do wynajęcia. Blizsze szczegóły udzieli majster szewski Walkowski tamże. [5051].

Świecice wąskowe białe i żółte w rozmaitych wielkościach poleca jak najtaniej [5082].
J. Zapalowski,
ulica Wrocławska No. 35.

T. Luzziński
w Poznaniu
poleca swój starannie w doborowe gatunki zaopatrzone **skład cygar bremeńskich, hamburgskich i importowanych.** [5098]

Około pret kamieni do brukowania i par mosiężnych drzwi i okien do pieców żna nabyć w Hotel du Nord. [508]

Médaille de la société des sciences industrielles de Paris
Prez z siwemi włosami
Melanogène
Diqueumare aine w Rouen. Do natychmiastowego farbowania włosów i zarostu we wszystkich odcieniach, bez nielubianego pieczenia dla skóry. — Srodek ten farbuje jest najlepszy z wszystkich do tyczasowych. [5082]
Skład en gros u pp. Wolf i syna Karlsruhe, w Poznaniu u DESFOSSE Succr de MONTIGNY.

Obojczyki włosiane i lastingowe
odebrał i poleca [5064]
W. Kortak
w Bazarze.

Poszukuje się spółnik.
Poszukuje się niezależny młody człowiek jako spółnik, z kapitałem 10 do 15,000 tal., do dostawy i przedsiębiorstwa materiałów kolejowych (lokomotywy i wagonów) i rozmaitych gałęzi handlowych. Oferty statecznych i smiałych młodych ludzi przyjmują się franco poste restante Wrocław pod lit. A. R. (5080)

Ein Compagnon gesucht.
Es wird ein unabhängiger junger Mann als Compagnon gesucht, mit einem Kapital von 10-15,000 Thl., zu Lieferungen und Unternehmungen von Eisenbahnmateriale (Lokomotiven und Waggonen), und verschiedene Handels-Branchen. — Offerten von gesetzlich und entschlossenen jungen Männern, werden angenommen franco poste restante Breslau, unter Litt. A. R.

Dla świata damskiego.
Dla bardzo korzystnego interesu, będącego własnością i bez konkurencji, który przez 4razowy obrót w roku przynosi rocznego dochodu około 3 do 400%, poszukuje się współniczki (panny lub wdowy z kapitałem 2 do 5000 tal. pod następującymi warunkami: 1) Kapitał zabezpiecza się przeciw wszelkiej stracie; 2) 6% rocznej stałej prowizji; 3) 10% dywidendy od czystego zysku rocznego lub około 40% włożonego kapitału; 4) spółniczka nie potrzebuje się niczym zatrudniać i może bez trosk używać swych zysków.
„Gdyby reflektująca, majątna, niezależna dama, lat 30 do 40 zamyslała wkrótce wyjść za mąż, mogłaby dojść do celu swego z wysoko wykształconym 50letnim mężem dobrego stanu, łagodnego dobrego charakteru, który przez świetną swą przyszłość zapewnić jej może najszczęśliwsze życie.“
Na pewne tylko oferty odpowiadać się będzie. O listy uprasza się w języku francuskim i niemieckim, ostatnie jednak niemiecko-łacińskim piśmie, franko poste restante **Wrocław lit. Z. 42.** (5078)
Dyskrecya zapewnia się na honor.

An die Damen-Welt.
Für ein sehr vortheilhaftes Geschäft, welches Eigenthum und ohne Concurrnz ist, das durch einen 4maligen Umsatz im Jahre einen jährlichen Gewinn von circa 3 bis 400% erzielt, wird eine Theilnehmerin (Fräulein oder Wittve) mit einem Capital von 2 bis 5000 Thlr. unter folgenden Bedingungen gesucht:
1) Das Capital wird gegen jeden Verlust geschützt; 2) 6% jährliche feste Zinsen; 3) 10% Dividende vom reinen Gewinn des Jahres, oder ohngefähr 40% in Betreff des gegebenen Capitals; 4) die Theilnehmerin hat sich in keiner Weise zu beschäftigen und kann ohne Sorgen sich ihres Gewinnes erfreuen.
„Wenn eine reflectirende vermögende unabhängige Dame von 30 bis 40 Jahre alt, gesonnen sein würde in Kürze zu heirathen, könnte sie ihr Ziel erringen mit einem hochgebildeten 50jährigen Manne, von Stande, sanftem guten Character, der durch seine brillante Zukunft ihr das glücklichste Leben zusichern kann.“
Nur fest entschlossene Offerten werden beantwortet. Briefe werden erbeten umgehend in französischer auch deutscher Sprache, letztere jedoch in deutsch-lateinischen Lettern, franco poste restante **Breslau Litt. Z. 42.**
Verschwiegenheit wird auf Ehre versprochen.

Ajenci miejscy
poszukują się dla każdego kr. miasta prowincyi Szląskiej i W. Ks. Poznańskiego za małą pensją a dobrą prowizją. Warunki: Dwieście talarów kaucyi, dobre świadectwa, biegli sprzedający, niezależni i młodzi, wielkie koneksye w mieście i okolicy. Reflektanci gotowi do tego muszą się zaraz zgłosić franco poste restante Wrocław pod lit. A. 50. (5079)

Stadt-Reisende
gesucht für jede k. Stadt d. Provinz Schlesien u. Posen, gegen ein kleines Gehalt und gute Provision. Bedingungen: Zwei hundert Thlr. Caution, gute Atteste, tüchtige Verkäufer, Unabhängig u. jung, grosse Connexion in der Stadt und im ganzen Kreise. — Entschlossene Reflektanten haben sich gleich zu melden, franco poste restante Breslau, unter Litt. A. 50.

Wystawa rolniczo-przemysłowa
w Pleszewie,
7 i 8 października r. b.
Restauracya przy trybunie, jako i miejsce na restauracye, cukiernie itp. przy placu wystawy są do wydzierżawienia. Względem warunków zgłosić się aż do 1 września r. b. do p. **St. Szanieckiego** w Karminie pod Pleszewem franco. Przybicie sobie rezerwujemy. (4959)
Komitet urządzający.

Rudolf Rabsilber w Poznaniu,
Handel spedycy i, przeladowań, węgla kamiennych, komisyjny i incasso
poleca się do spedycy we wszystkich kierunkach kraju i zagranicy pod zaręczaniem najtańszej i najskuteczniejszej usługi.
Transport kotłów parowych, machin i mebli
na najbardziej do tego stosownych wozach. [4778]

Najlepszą sól kuchenną z Schönebeck
miech pojedynczy o 125 funt. po 3¼ tal. partyami znacznie taniej [5084]
Bracia Andersch.
Berlin, 16 Unter den Linden (pod Lipami) 16 Berlin,
Restaurant français
Charles Hanus
Langlet et Cie Successeur
16. Unter den Linden 16.
Réunion de la société polonaise
Déjeuner à la fourchette
et
Diners à toutes heures
Grands et petits Salons de Société. (2025.)

Teodozy Peissert w Wrocławiu,
Nicolaistr. Nr. 18 i 19,
poleca swój dobrze zaopatrzony
Skład prawdziwych importowanych i imitowanych cygar, papierosów i tytoni. [4884]

Inseraty każdego rodzaju
umieszcza pod najliberalniejszymi warunkami codziennie w dziennikach wszystkich krajów
Ekspedycya anonsów
G. L. Daube i Sp.
Frankfurcie n. M., w Hamburgu, i Brukseli,
Bleidenstrasse 47, Alter Steinweg 42, Rue de Pépin 33.
Ajenci jeneralni:
na Badenię: **Th. Paul ml.** w Mannheim, **Juliusz Helff** w Fryburgu i Br.
na Bawaryę: **G. W. Rau** w Monachium, **Alojzy Menschik** w Norymberdze.
na Wyrtembergię: **Adolf Haag i Sp.** w Stuttgardzie,
na Wksięstwo heskie: **Jerzy Hof** w Darmstadt.
na Holandję: **J. C. Schlemanna** w Amsterdamie,
na Szwajcaryę: **A. Senn** w Bernie.

(Surogat pokarmu macierzyńskiego).
Liebig-Liebego
srodek pokarmowy w formie „rozpuszczalnej“
(sławna zupa Liebiga w próżni skoncentrowana i przez proste rozpuszczenie w mleku gotowa!)
aptekarsza J. Pawła Liebe w Dreźnie.
Dalsze doniesienia o jego skuteczności:
Pp. **Bracia Bengen w Hanowerze:**
Pańskie i nasze oczekiwania, że preparat pański, tu wielostronnie już za wyborny uznany, utworuje sobie drogę, spełniły się obecnie, ponieważ konsumpcya się wzmagaa a i pp. lekarze nim się interesują itd.
Aptekarsz p. **Franko w Szarynie:**
I w tutejszym szpitalu dla dzieci używany bywa pański preparat z najlepszym skutkiem a z mej sprzedaży okazuje się również, iż coraz więcej zyskuje uznania.
Właściciel apteki p. **Hüvler w Altenburgu:**
Preparat pański stał się tu tak ulubionym i znanym, że w własnym Pana interesie dalsze anonsowanie uważam za zbyteczne. Skład w Poznaniu u aptekarsza p. **A. Pfuhla** „Czerwona Apteka“, w Stęszewie u aptekarsza p. **Zweigera.** [5088]

W aptece P^a Hogg na ulicy Castiglione N° 2 w Paryżu (Zaszczytna wznajanka).
TRAN so świeżej wątroby stoksizsu
P^a HOGG
przeciw: słabościom płucowym, reumatyzmowi, skrofulom i lymfatycznemu słabościom, lizaom, gruźlą, konsumpcyi i wyczerpaniu organizmu w dzieci, wycieńczeniu i ogólnemu osłabieniu u kobiet, etc.
Wyciąg z raportu czytanego w paryżkiej akademii medycznej dnia 23. Grudnia 1854.
1° Naturalny tran ze świeżej wątroby stoksizsu jest prawie bezbarwny.
2° Smak jego łagodny, pozbawiony ciepkości.
3° Zapach ma podobny do świeżej ryby.
4° Tran z wyżej wspomnianego jest brunatny nieprzyśkoniach i półskoniach formatu obecnie przedstawionego po 5 i po 4 franki.
W Paryżu u P^a Hogg; w Królestwie, w Warszawie, w Składzie materiałów aptecznych P^a Gallego.
W Krakowie w aptece P^a Bruno Miezyskiego.
Rozprawa o tranie z wątroby stoksizsu P^a Hogg znajduje się u autora, cena trzy franki.

Kurcze epileptyczne (wielką chorobę) leczy lekarz specjalny dla epilepsyi dr. **O. Kiliński**, Berlin, Jägerstr. 75. 76. Zamiejscowych listownie. Przeszło stu już uleczonych. (4233)

Naturalne wody mineralne najświeższego nalewu jako i sole kąpielne z Kreuznach, Rehme, Kolobrzegu, sól morską itd. poleca
Dr. Mankiewicz, aptekarz, Wilhelmsowa ul. (5092)

Lilionesa. Prez z piętami wrobianiem, piętami złotemi i zmarzaczkami. Tylko przez sławną w świecie całem Lilionesę przywraca się piękność i młodość a usuwa wszystkie nieczystości skóry. W razie nieskutowności zwracają się piętadzie. 1 butelka 1 tal. Pół butelki 17 sgr. bez gwarancyi. (4558)
Tynktura porost wywołująca Vorhoof geest.
Najpewniejszy srodek, aby i młodym jeszcze ludziom urosła silna moca broda. Butelka 8 i 15 sgr.
Srodek do farbowania włosów.
najwyborniejszy ze wszystkich dotąd istniejących, farbuje natychmiast prawdziwie na brunatno i czarno. Pod gwarancją butelka 25 i 12½ sgr. Dostać można u **J. Bascha.** Rynek.

Rurki przeciw astmie
aptekarsza **Levasseur.**
Leczą rychło i niezawodnie astmy. Dostać można w Paryżu u wynalazcy, przy ul. de la Monnaie 19; w Krakowie u p. **Brunona Miezyskiego;** w Poznaniu u dra **Mankiewicza.** [2237]

Dominię Piątkowoi
Kowalewem w Prusach Zachodnich, potrzebuje zaraz lokatora, nieznanego. (507)

W zakupnie i sprzedaży dóbr, lasów, hpotek, jako też w interesach komisyjnych każdego rodzaju pośredniczy (944)
Józef Radziejewski,
w Poznaniu, ul. Wrocławska 1
Wszelkie gatunki [505]

żyta i pszenicy do siewu
poleca i prosi o rychłe zamówienie
Ludwik Kunkel.
Dominię, które masło regularnie gotówkę sprzedawaję, uprasza się o podanie adr. sub P. 1 w eksp. Dzienn. Pozn. [5106]

Środki do mycia bydła
przeciw dręczącym je muchom itd.
kwarta po 2½ sgr. [5012]
Apteka Elsnera.
Restitutions-Fluid.
Kto sobie życzy mieć takowy nie fałszywany, raczy się zgłosić do Składu płóci i bielizny p. M. J. Kamieńskiego w Poznaniu, ul. Wilhelmsowa 18.
A. Simon, wynalazca Fluidu Restitutions-Fluidu i opartej na nim metody leczenia. [5100]

Sprzedaż bydła
w Liep pod Królewcem w Dnia 2 września, poniedziałek, o godzinie 11 rano, odbywać się będzie przez publiczną licytacją dozwolna sprzedaż bydła rasy Holenderskiej z Oldenburgską Shortorn, mianowicie **krow buhajki, jałowice i cielęta**, oraz **trzcina chłwna** rasy Berkshire. (508)
Jerzy Papendyk.

Ogród ludowy.
W niedzielę, poniedziałek, i w wtorek jest dnia 23, 24 i 25 sierpnia
Wielki koncert
kapeli 50 pułku.
Początek w niedzielę o godz. 5, w poniedziałek i wtorek o godz. 7.
Cena wnijsia 1 sgr.
[5105]
C. Walthor.

Przez specjalne układy jesteśmy w stanie umieszczać pod nader korzystnymi warunkami inseraty w najbardziej czytanych gazetach włoskich i angielskich.
Dzwody na każdy anons bezpłatnie.

Przez specjalne układy jesteśmy w stanie umieszczać pod nader korzystnymi warunkami inseraty w najbardziej czytanych gazetach włoskich i angielskich.
Dzwody na każdy anons bezpłatnie.

Przez specjalne układy jesteśmy w stanie umieszczać pod nader korzystnymi warunkami inseraty w najbardziej czytanych gazetach włoskich i angielskich.
Dzwody na każdy anons bezpłatnie.

Przez specjalne układy jesteśmy w stanie umieszczać pod nader korzystnymi warunkami inseraty w najbardziej czytanych gazetach włoskich i angielskich.
Dzwody na każdy anons bezpłatnie.

Przez specjalne układy jesteśmy w stanie umieszczać pod nader korzystnymi warunkami inseraty w najbardziej czytanych gazetach włoskich i angielskich.
Dzwody na każdy anons bezpłatnie.

Przez specjalne układy jesteśmy w stanie umieszczać pod nader korzystnymi warunkami inseraty w najbardziej czytanych gazetach włoskich i angielskich.
Dzwody na każdy anons bezpłatnie.

Przez specjalne układy jesteśmy w stanie umieszczać pod nader korzystnymi warunkami inseraty w najbardziej czytanych gazetach włoskich i angielskich.
Dzwody na każdy anons bezpłatnie.